

Környezeti Értékelés

2/2005. (I.11.) Korm. rendelet 4. sz. melléklete szerinti tartalommal

Budapest, V. kerület Belváros-Lipótváros szabályozási tervéhez

összeállította

Sólyom Rudolf

okleveles kert és tájépítésmérnök

TK 01-50653

a kidolgozás során közreműködtek:

VÁROSRENDEZÉS		URBAN-LIS STÚDIÓ KFT.
Liszkay Krisztina	vezető településtervező okleveles építésmérnök	TT/1 01 – 1455
Szczuka Levente	okleveles településmérnök, okleveles tervező építésmérnök	TT 01 – 6111
Gyimesi Levente	okleveles településmérnök	
Fintha Mátyás	okleveles településmérnök	
Krébesz András	GIS	

I. SZAKÁGI TERVEZŐK

ZÖLDFELÜLETEK, TÁJ- ÉS TERMÉSZETVÉDELEM, KÖRNYEZETVÉDELEM		PERSOL 2000 Bt.
Sólyom Rudolf	okleveles kert és tájépítésmérnök	TK 01-50653
KÖZLEKEDÉS		Közlekedés Kft.
Szegő János	okleveles építőmérnök – közlekedés építőmérnöki szak	01-3418
Balogh Balázs	okleveles építőmérnök – közlekedés építőmérnöki szak	01-13503
Tóth Ferenc Ádám	okleveles építőmérnök – közlekedés építőmérnöki szak	
KÖZMŰVEK		KÉSZ KFT.
Hanczár Zsoltné	gépészmérnök városépítési- városgazdálkodási szakmérnök	TV-T-01-2418 TE-T-01-2418 TH-T-01-2418
Bíró Attila	okleveles építőmérnök	TV-T-01-2456 TE-T-01-2456 TH-T-01-2456
Hanczár Gábor	okleveles építőmérnök	
Csima-Takács Judit	okleveles tájépítésmérnök	TV, TE, TH 01-2456
RÉGÉSZET		ALKMAEON FORTIS
Adorján dr. Gyuricza Anna	okleveles régész	LLTK azonosító: B5COGJ

Budapest, 2019. március hó

Tartalom

Bevezetés.....	3
1. A környezeti értékelés kidolgozási folyamatának ismertetése.....	4
1.1. Előzmények	4
1.2. A környezeti vizsgálat tervezési folyamat más részeihez való kapcsolódása	4
1.3. A környezeti értékelés készítése során tett javaslatok hatása a terv alakulására;	4
1.4. A környezet védelméért felelős szervek és az érintett nyilvánosság bevonása, az általuk adott véleményeknek, szempontoknak a környezeti értékelés készítése során történő figyelembevétele, az indokok összefoglalása;	6
1.5. A környezeti értékelés készítéséhez felhasznált adatok forrása, az alkalmazott módszer korlátai, nehézségek (mint pl. technikai hiányosságok, bizonyos ismeretek hiánya stb.), az előrejelzések érvényességi határai, a felmerült bizonytalanságok.....	7
2. A terv, illetve program és a kidolgozásukkor vizsgált változatok rövid ismertetése:.....	8
2.1. A terv, illetve program céljainak, tartalmának összefoglaló ismertetése, kiemelve a környezeti értékelés készítése szempontjából fontos részeket;.....	8
2.2. A terv összefüggése más releváns tervekkel, illetve programokkal	10
2.3. A változatok közötti választás indokai, a választást alátámasztó vizsgálat rövid leírása.	11
3. A terv, valamint a változatok megvalósítása környezeti hatásainak, következményeinek feltárása	11
3.1. A terv, illetve program céljainak összevetése a terv, illetve program szempontjából releváns nemzetközi, közösségi, országos vagy helyi szinten kitűzött környezet- és természetvédelmi célokkal.....	11
3.2. Környezetvédelmi célok és szempontok megjelenése, illetve figyelembevétele a tervben, illetve programban;.....	13
3.3. A terv céljainak egymás közti, illetve a releváns tervek, illetve programok (2.2.) céljaival való konzisztenciája környezeti szempontból	14
3.4. a jelenlegi környezeti helyzet releváns, a tervvel, illetve programmal összefüggésben lévő elemeinek ismertetése	14
3.4.1. Földrajzilag lehatárolt tervezési terület esetén, illetve, ha a hatásterület földrajzilag lehatárolható, a terület azon környezeti jellemzőinek azonosítása, amelyeket a terv, illetve program megvalósítása valószínűleg jelentősen befolyásol,	14
3.4.2. A fennálló környezeti konfliktusok, problémák leírása és mindezek várható alakulása, ha a terv, illetve program nem valósulna meg;	24
3.5. A terv megvalósulásával közvetlenül vagy közvetve környezeti hatást kiváltó tényezők, okok feltárása, különös tekintettel azokra a tervelemekre, tervezett intézkedésekre, amelyek:	26
3.5.1. Természeti erőforrás közvetlen igénybevételét vagy környezetterhelés közvetlen előidézését jelentik	26
3.5.2. olyan társadalmi, gazdasági folyamatokat váltanak ki, vagy ösztönöznek, amelyek közvetett módon környezeti következménnyel járhatnak	27
3.6. Az előző pontok szerint meghatározott információkból kiindulva a terv, illetve program megvalósítása esetén várható, a környezetet érő hatások, környezeti következmények előrejelzése:	27
3.6.1. Jól azonosítható környezet igénybevétel vagy terhelés esetén különös tekintettel:.....	27
3.6.2. a közvetett módon hatást kiváltó tényezők fellépése esetén különös tekintettel:.....	31
3.7. A környezeti következmények alapján a terv, illetve program és a változatok értékelése, a környezeti szempontból elfogadható változatok meghatározása	33
4. A terv megvalósítása következtében várhatóan fellépő környezetre káros hatások elkerülésére, csökkentésére vagy ellentételezésére vonatkozó, a tervben, illetve programban szereplő intézkedések környezeti hatékonyságának értékelése, javaslatok egyéb szükséges intézkedésekre.....	33
5. Javaslat olyan környezeti szempontú intézkedésekre, előírásokra, feltételekre, szempontokra, amelyeket a terv, illetve program által befolyásolt más tervben, illetve programban figyelembe kell venni.....	35
6. A terv megvalósítása következtében várhatóan fellépő környezeti hatásokra vonatkozóan a tervben, illetve programban szereplő monitorozási javaslatok értékelése, javaslatok egyéb szükséges intézkedésekre.....	37
7. Az 1-6. pontokban megadott valamennyi információra kiterjedő közérthető összefoglaló	38

Bevezetés

Az épített környezet alakításáról és védelméről szóló 1997. évi LXXVIII. törvény (továbbiakban: Étv.) és az országos településrendezési és építési követelményekről szóló 253/1997. (XII.20.) Korm. rendelet (továbbiakban: OTÉK), Budapest főváros településszerkezeti terve (TSZT) és a Fővárosi Rendezési Szabályzata (FRSZ) előírásai alapján készül Budapest, V. kerület, Belváros-Lipótváros kerületi városépítési szabályzata és szabályozási terve. A környezet védelmének általános szabályairól szóló 1995. évi LIII. törvény 43. § (4) és (5) bekezdés alapján, valamint az egyes tervek, illetve programok környezeti vizsgálatáról szóló 2/2005.(I.11.) Korm. rendelet 1. § (2) bekezdése és 1. számú melléklet 2. pontja alapján a kerület egészére vonatkozó építési szabályzat és szabályozási terv készítéséhez (a 314/2012. (XI.8.) Korm. rendelet (továbbiakban: Trk.) 3. melléklete szerinti tartalommal) környezeti értékelést magában foglaló környezeti vizsgálat elkészítése szükséges. (Meg kell jegyezni, hogy a jogszabály szerint nem volna kötelező, mivel a KÉSZ a lentebb említett Duna-parti Építési Szabályzat területére nem vonatkozik, tehát nem fedi le a kerület teljes közigazgatási területét, viszont a DÉSZ hatálya alá tartozó terület a kerület egészéhez képest csekély.)

A környezeti értékelés tartalmi követelményeit a 2/2005.(I.11.) Korm. rendelet 4. számú melléklete tartalmazza. Jelen dokumentum a rendelet melléklete szerinti tartalommal készült, az olyan pontok elhagyásával, mely a terv speciális jellege miatt jelen helyzetben nem értelmezhetők.

Az új helyi építési szabályzat és szabályozási terv elkészítését az tette szükségessé, hogy a Fővárosra vonatkozóan új településszerkezeti terv és Fővárosi Rendezési szabályzat készült 2015-ben, melyben az OTÉK változásoknak megfelelően új fogalmi renden alapuló területfelhasználási egységek kerültek meghatározásra. Az Étv alapján az új fővárosi tervi rendszer változásait le kell követni, mivel a BVKSZ (Budapesti Fővárosi Városrendezési Keretszabályzat) és FSZKT (Fővárosi Szabályozási Keretterv) alapú korábbi szabályozás, melyre a kerületi önkormányzat által a **29/2004.(VI.4.) Ö. K rendelettel elfogadott Belváros-Lipótváros Kerületi Városrendezési és Építési Szabályzata** is alapozott, legfeljebb 2019. december 31-ig lesz alkalmazható.

Az új jogszabályi környezetben a kerületi építési szabályzat és szabályozási terv a megváltozott magasabb rendű terveknek megfelelően, de a jelenleg hatályos kerületi építési szabályzat és szabályozási tervek paramétereit és speciális övezeti előírásait is megtartva készült. Többek között azért, mert így biztosítható a hatályos tervből kiindulva a jogfolytonosság, továbbá az új kerületi építési szabályzat kidolgozása során nem jön létre új beépítésre szánt terület.

A kerületi szabályozás hatálya nem terjed ki a kerület területének egészére, a DÉSZ - Duna parti építési szabályzat területére nem vonatkozik, mivel a fővárosi önkormányzat van felhatalmazva arra, hogy a Duna parti építési szabályzatot (DÉSZ) megalkossa, ami szakaszonként készül és magába foglalja az V. kerület Dunával határos egy teleksorát is.

1. A környezeti értékelés kidolgozási folyamatának ismertetése

1.1. Előzmények

Előzményekként az alábbi tervek szolgáltak:

- Budapest hosszú távú városfejlesztési koncepciója („Budapest 2030”) 2013.
- Budapest főváros településszerkezeti terve (TSZT) 2015. és módosítása 2017.
- Fővárosi Rendezési Szabályzata (FRSZ) 2015. és módosítása 2017.
- Budapest Főváros Környezeti Programja 2010-2016.
- Budapest Zöldinfrastruktúra koncepciója 2018.
- Budapest, V. kerület településfejlesztési Koncepció 2017.
- Budapest, V. kerület Integrált Településfejlesztési Stratégia 2017.
- 29/2004.(VI.4.) Ö. K rendelettel elfogadott Belváros-Lipótváros Kerületi Városrendezési és Építési Szabályzata (azóta többször módosított hatályos változata)
- BATrT - a Budapesti Agglomeráció Területrendezési Tervéről szóló 2005. évi LXIV. törvény.

A terv kidolgozásának időszakában a **Magyarország és egyes kiemelt térségeinek területrendezési tervéről szóló 2018. évi CXXXIX. törvény nem volt hatályban, így annak rendelkezéseit a 90.§ (1) bekezdése alapján még nem kell alkalmazni, mivel a településrendezési eszköz eljárása már 2018-ban elindult. Ennek ellenére az annak való megfelelés is igazolható.**

1.2. A környezeti vizsgálat tervezési folyamat más részeihez való kapcsolódása

A terv kiinduló adataiként a kerületfejlesztési koncepcióhoz és az kerületi építési szabályzat kidolgozásához készített helyzetfeltáró vizsgálati dokumentáció anyagát tekintettük. Ezek kidolgozásához figyelembe vételre kerültek a magasabb szintű területrendezési és településrendezési, valamint környezetvédelmi tervek. A környezeti vizsgálat kidolgozása a kerületi építési szabályzat program és alátámasztó javaslati részeinek készítésével párhuzamosan folyt, így a környezeti vizsgálat eredményei szükség esetén azonnali visszacsatolásként megjelentek a program és az alátámasztó javaslatban is, így ezek alapján készülhetett el a kerületi városépítési szabályzat.

1.3. A környezeti értékelés készítése során tett javaslatok hatása a terv alakulására;

A környezeti értékelés a kerületi építési szabályzat készítésével egy időben zajlik, a két munka tervezői köre azonos. A belső tervezői egyeztetések során – a jogszabályi keretek között megengedhető kompromisszumok határain belül – jutnak érvényre a környezeti értékelés szempontjai („Budapest, V. kerület településfejlesztési Koncepció és Integrált Településfejlesztési Stratégia 2017. foglalt környezeti célok”).

Az elfogadott kerületfejlesztési koncepció szerint a kerület jövőképe, átfogó és tematikus céljai az alábbiakban foglalhatók össze:

Jövőkép:

"Budapest V. kerülete minden adottságánál fogva ma is a főváros nemzetközileg is versenyképes turisztikai célpontja és funkcionális kapuja. A belváros nivóját meghatározó, védett építészeti karakterének megőrzése, továbbélése tekintettel a Duna-parti kerületrész UNESCO Világörökség helyszínékként elengedhetetlen. A kerület aktív, innovatív és proaktív fejlesztéspolitikája és szabályozása támogatásával megőrzi és erősíti azon elsődleges küldetését, hogy Budapest országos és nemzetközi, közép-európai regionális központi szerepkörének kiteljesedését erősítse. A kerület kínálatbővítési és fejlesztési céljait a szomszédos, illetve Budapest más kerületeinek fejlesztési céljaival összehangolva, egymást erősítve valósítja meg. Dinamikus, „fiatalos”, pezsgő életű és intenzíven fenntartott zöldfelületekkel rendelkező kerület, megújult közterületekkel, virágzó, nemzetközi szinten is színvonalas kínálatú kiskereskedelemmel és mind erősebb fizetőképességű turizmussal. Mindez pozitívan hat a kerület lakófunkciójának erősödésére és a megfiatalodó, zömmel magasan kvalifikált lakónépesség számának növekedésére."

Átfogó stratégiai célok:

1. **Társadalom** - Lakosságmegtartás, fiatalok vonzása a kerületbe, aktív, összetartó közösség, társadalmi felelősségvállalás erősítése.
2. **Gazdaság** - A minőségi, színvonalas szolgáltatások, mind a turizmus, vendéglátás, a kereskedelem, az üzleti-pénzügyi szolgáltatások esetében.
3. **Épített környezet** - Műemlékeket és védett értékeket megőrző világörökséghez méltó városkép.
4. **Természeti környezet** - Zöldfelület fejlesztések folytatása, környezeti terhelés csökkentése, az energiahatékonyság növelése.

A középtávú tematikus célok.

A fenti átfogó fejlesztési célkitűzések megvalósulását a stratégia középtávú tematikus céljaiban foglaltak segítik elő, amelyek egy-egy a kerület fejlődése szempontjából alapvető, tematikus célcsoport köré sorolódnak.

Belváros-Lipótváros kerületi szintű, 7-8 évre szóló középtávú tematikus céljai:

I. "Helyi társadalom - Lakosságában, közösségeiben aktív kerület"

- T1: A kerületi lakosság életminőségének, helyi identitásának, közösségi életének javulása.
- T2: A belvárosi életforma vonzerejének növekedése, különösen a fiatal felnőttek maradásának és családok betelepülésének ösztönzése.
- T3: A jelenleg is magas színvonalú közösségi infrastruktúra ellátottság és közszolgáltatások fenntartása és további minőségi javulása.

II. "Világvárosi belváros – Gazdaságában minőségileg megújult kerület"

- T4: A kimagasló közösségi és turisztikai szolgáltatások, vendéglátás és a programok kínálatának bővülése révén a turisztikai vendégforgalom összetételének minőségi változása, javulása.
- T5: A kerület nemzetközi szintű ismertségének és vonzerejének növekedése, a színvonalas turizmus iránti fokozottabb érdeklődés felkeltése.

- T6: A terület "nívós városközpont" jellegének további erősödése a minőségi szolgáltatások és a kiskereskedelmi kínálat bővülése révén.

III. "Élhető lakókönyezet - Arculatában, környezetében értékőrző terület"

- T7: A helyi életszínvonal javulása érdekében a közterületek tisztábbá és zöldebbé tétele, a meglévő zöldfelületek minőségének javítása, a gépjárműforgalom csökkentése, az épített környezet egységes, értékadó történelmi arculatának, karakterének megőrzése világörökségi helyszínhez méltó módon (felújítások).
- T8: A területet terhelő - elsősorban közlekedési eredetű - környezeti terhelési szint csökkenése.
- T9: Az energiahatékonyság, környezettudatosság növekedése a köz- és magánszféra területén egyaránt.

Mindezeket túl alapvető szempont volt a környezeti értékelésben:

- a védett és értékes természeti területek megőrzése,
- a környezeti elemek állapotának megóvása, a környezetminőség javítása,
- természeti erőforrások megújulásának biztosítása, túlhasználat elkerülése,
- a zöldfelület-fejlesztés (zöldfelületi intenzitás növelése),
- a lakosságot érő környezeti terhelések csökkentése.

1.4. A környezet védelméért felelős szervek és az érintett nyilvánosság bevonása, az általuk adott véleményeknek, szempontoknak a környezeti értékelés készítése során történő figyelembevétele, az indokok összefoglalása;

A **környezet védelméért felelős szervektől** a területi városépítési szabályzathoz érkezett előzetes észrevételek anyagait tekintettük kiinduló információként. A környezeti értékelésre vonatkozóan valamennyi szervezet számára a rendelet szerinti 4. sz. melléklet szerinti dokumentáció elkészítése megfelelő volt.

A szakmai és civil vélemények – a jogszabályok adta kereteken belül – figyelembevételekre kerülnek a beérkező vélemények feldolgozása során (visszacsatolás, beépítése az anyagba, illetve be nem fogadás esetén szakmai, jogi indoklás).

A nyilvánosság bevonása: a 2/2005.(I.11.) Korm. rendelet 2. § és a 7.§ (5)-ében foglaltak szerint történik. A dokumentáció megküldést követően a környezet védelméért felelős szervekkel (szükség esetén) a dokumentáció a V. területi Polgármesteri Hivatal szervezésében **egyeztetésre kerül**. Továbbá Budapest V. terület Polgármesteri Hivatal Főépítési Irodáján megtekinthető az egyeztetési dokumentáció, valamint a terület hivatalos honlapján is elérhető lesz. A beérkező vélemények befogadása és érvényesítése, illetve a be nem fogadott észrevételekre adandó – szakmai, jogi – indoklás készítése az előbbi folyamatot követően történik. A dokumentáció a véleményezési fázist követően kiegészítésre kerül a környezet védelméért felelős szervek és az érintett nyilvánosság által adott véleményeknek, szempontoknak a környezeti értékelés készítése során történő figyelembevétele, illetve el nem fogadás esetén az indokok összefoglalásával.

1.5. A környezeti értékelés készítéséhez felhasznált adatok forrása, az alkalmazott módszer korlátai, nehézségek (mint pl. technikai hiányosságok, bizonyos ismeretek hiánya stb.), az előrejelzések érvényességi határai, a felmerült bizonytalanságok

Az adatok forrásai:

- az Országos Területrendezési Tvről szóló 2003. évi XXVI. törvény (továbbiakban: OTrT)
- a Budapesti Agglomeráció Területrendezési Tervéről szóló 2005. évi LXIV. törvény (továbbiakban: BATrT)
- Budapest főváros településszerkezeti terve 2015 és 2017. - jóváhagyott és alátámasztó munkarészei
- Hatályos FRSZ 2015 és 2017 jóváhagyott és alátámasztó munkarészei
- Budapest hosszú távú városfejlesztési koncepciója („Budapest 2030”) 2013.
- Budapest Főváros Stratégiai Zajtérképe 2007.
- Budapest Főváros Környezeti Programja (2011-2016.)
- Budapest, V. kerület településfejlesztési Koncepció 2017.
- Budapest V. kerület Integrált Településfejlesztési Stratégia 2017.
- 29/2004.(VI.4.) Ö. K rendelettel elfogadott Belváros-Lipótváros Kerületi Városrendezési és Építési Szabályzata (azóta többször módosított hatályos változata)
- Településarculati Kézikönyv

A felsorolt tervek elkészítéséhez adatszolgáltatással járultak hozzá az alábbi hatóságok:

- Duna-Ipoly Nemzeti Park – Budapesti Igazgatóság
- Pest Megyei Kormányhivatal – Műszaki Engedélyezési és Fogasztóvédelmi Főosztály (Magyar Bányászati és Földtani Hivatal - Budapesti Bányakapitányságának jogutódja)
- Közép–Duna–Völgyi Vízügyi Igazgatóság -
- Pest Megyei Kormányhivatal – Környezetvédelmi és Természetvédelmi Főosztály
- Pest Megyei Kormányhivatal - Földművelésügyi és Erdőgazdálkodási Főosztály
- Budapest Főváros Kormányhivatala - Népegészségügyi Főosztály
- Budapest Főváros Kormányhivatala – Földhivatali Főosztály
- Budapest Főváros Főpolgármesteri Hivatal főosztályai
- Közműszolgáltatók adatszolgáltatásai

Korlátok, bizonytalanságok

Megváltozott (és változó) építésügyi jogszabályi környezet (Étv; OTrT; BATrT; OTÉK; Trk. és további szakági jogszabályok)

A felhasznált adatok bizonytalanságai:

- Országos és fővárosi adatok (térképek) léptékéből fakadó pontatlanság
- Stratégiai zajtérkép részleges avultsága (2006-os adatokon alapul)

2. A terv, illetve program és a kidolgozásukkor vizsgált változatok rövid ismertetése:

A Budapest V. kerület kerületi építési szabályzata és szabályozási terve a készítés folyamán a szükségesség keretein belül az érintett szakhatóságokkal egyeztetett módon készült. A tervfajta jellegéből adódóan jóváhagyási eljárására változatok nem nyújthatók be. Mindezek következtében a környezeti értékelés során terv-változatok elemzésére nem kerül sor. A tervben foglaltak meg nem valósulása okán várhatóan fellépő hatásokat mérlegeljük és vetjük össze a tervben elképzelt állapottal.

2.1. A terv, illetve program céljainak, tartalmának összefoglaló ismertetése, kiemelve a környezeti értékelés készítése szempontjából fontos részeket;

Területenként az alábbi fő kérdéseket javasolt legalább részlegesen megoldani, előmozdítani a kerületben:

- légszennyező emissziók csökkentése,
- külső energiaigény csökkentése, lokális energiák nagyobb mértékű felhasználása,
- árvízvédelem biztosítása fenntartható módon, a környezeti és természeti értékek megőrzése, minimális terhelése mellett – elsősorban a DÉSZ szabályozási körébe tartozik,
- idegenforgalmi zajterhelés kezelése,
- lakóterületek zajvédelmének biztosítása, minőségi lakókörnyezet kialakítás,
- emberi tevékenységgel járó hulladékok kezelése.

Az egyes közegek szerint a kerületben elérendő főbb környezetvédelmi célok a következőképp alakulnak.

Levegőtisztaság-védelem területén:

- a közlekedés fejlesztésében a közösségi közlekedés arányának növelése, a nulla emissziójú közlekedési formák támogatása helyi szinten (gyalogos és kerékpáros közlekedés),
- közösségi közlekedési eszközök körében az elektromos meghajtású változatok fejlesztése (villamos, elektromos és hibrid busz),
- helyi energiaforrások (talaj, nap) hasznosítási arányának növelése,
- lakóépületek hőszigetelése, fokozott hőszigetelésű nyílászárók cseréje – a fűtési energiaigény, egyben emisszió jelentős csökkentése az örökségvédelmi szempontok együttes figyelembevételével.

Talajvédelem területén:

- vezetékes szennyvízelvezetés 100%-osan megoldott, a rendszer fenntartása szükséges.

Felszíni vízvédelem területén:

- árvízi védelem biztosítása a leginkább veszélyeztetett Duna- parti területeken – elsődlegesen a DÉSZ szabályozási körébe tartozik - a városi zöldfelület-fejlesztési célokkal összhangban.

Zajvédelem területén:

- a fő közlekedési folyosók mentén vizsgálendő a további forgalomkorlátozási lehetőség megvalósíthatósága,
- a vasútvonal menti projektek esetében egyedileg vizsgálendő annak zajhatása és annak alapján a szükséges zajvédelem létesítése,
- a jelentős szállítási forgalommal járó kereskedelmi létesítmények esetében a főhálózaton kívüli útvonalak többletterhelése a megközelítési útvonal mentén is vizsgálendő (többlet zajkeltés hatása),
- a szórakozóhelyek, rendezvények egyedi zajterhelései és az azokon szükséges eseti zajvédelmi intézkedések külön vizsgálendók.

Hulladékkezelés területén:

- lakossági szelektív gyűjtés ösztönzése, ismeretterjesztés, oktatás, szemléletmód váltás,
- lakossági hulladékudvarok használatának népszerűsítése, szolgáltatásainak széles körű ismertetése.

Közlekedési fejlesztések:

1. M1 metróvonal: A kisköfalatti meghosszabbítása a Vígadó tér illetve a Kassai tér/Marcheggi híd irányába. A fejlesztés megvalósíthatósági tanulmánnyal rendelkezik. A Balázs Mór terv tartalmazza a vonal fejlesztését.
2. M2 metróvonal: A metróvonal összekötése a H8/H9 HÉV-vel. A projekt megvalósíthatósági tanulmánnyal rendelkezik. A Balázs Mór terv tartalmazza a vonal fejlesztését.
3. M3 metróvonal: A metróvonal meghosszabbítása Káposztásmegyer irányába. A projekt megvalósíthatósági tanulmánnyal rendelkezik. A Balázs Mór terv tartalmazza a vonal fejlesztését.
4. H6, H7 hév vonalak (Ötös metró): A Balázs Mór terv tartalmazza a két HÉV vonal összekötését és meghosszabbítását a Kálvin térig. A projekt megvalósíthatósági tanulmánya készül jelenleg. A vonal Kálvin tértől történő továbbvezetését és a H5 (Szentendrei Hév) jelzésű Hévvel történő összekötését a Budapest Településszerkezeti Terv illetve a Budapest Közlekedési Rendszerének Fejlesztési Terv (BKRF) tartalmazza.
5. 2-es villamos: A Budapest Településszerkezeti Tervében illetve a Fővárosi közgyűlés által elfogadott Balázs Mór tervben szerepel a villamos északi meghosszabbítása Angyalföld - Marina part - Gyöngyösi út térségéig.
6. 47,49 villamosvonalak: A Fővárosi közgyűlés által elfogadott Balázs Mór tervben szerepel a villamosvonal meghosszabbítása a Lehel térig és összekötése a 14-es villamosvonallal.

Közműfejlesztések:

7. Fogyasztók takarékos használatával kapcsolatos tudatformálás.
8. Optimálisabb energiahordozó szerkezet kialakításával, a hagyományos vezetékes energiahordozók mellé a megújuló energiahordozók nagyobb részarányú bevonása.
9. Megújuló energiahordozóként elsődlegesen a napenergia vehető igénybe, a TKR-ben szabályozandó e eszközök alkalmazásával, továbbá a föld energiája hasznosítható.
10. Közüzemű víz felhasználása ténylegesen csak azokon a fogyasztási helyeken történjen, ahol az ivóvíz minőségű vízre szükség van. A házi kutak, locsoló vízvételi lehetőségek kiépítésének segítségével a nem ivóvíz minőségű vízigény kielégíthető, csökkentve ezzel a drágább ivóvíz fogyasztását.
11. A terület vízelvezető rendszerét fejleszteni kell a nagyobb intenzitású záporok, előforduló „villámárvíz” fogadására, elvezetésére.

12. A hagyományos vezetékes energiahordozó közül a kerületben a közvilágítás igényel további közműfejlesztést, nemcsak a takarékos energiagazdálkodás elérése érdekében, hanem a közvilágítás a belváros egyik kiemelt látvány, arculatformáló eleme.
13. Energiaközműveket érintő jelentős közműfejlesztési feladat, annak a célkitűzésnek a teljesítése, amely a „kéménymentes belváros” elérését szolgálja. Felmerült, hogy a termikus energiaellátásra a helyi energiatermelő bázisok helyett, a termikus energia a kerületen kívülről érkezzon. Erre a távhőszolgáltatás igénybevétele kínál lehetőséget és az a szabad kapacitás, amely jelenleg a budapesti hőbázisoknál rendelkezésre áll, a rendszer kiépítése folyik.

Zöldfelület fejlesztési javaslatok:

14. Meglévő fasorok rekonstrukciója, fafajcsere, környezettűrő egyedek telepítése.
15. Településkép védelmi jelentőségű tervezett fasorok (Kossuth L. utca, Hercegrímás utca, Honvéd utca) megvalósítása.
16. Duna korzó fasorának bővítése, korzó meghosszabbítása.
17. Zöldterületek rekonstrukciója (Podmaniczky tér, Nyugati tér).
18. A kevés előkerttel rendelkező telek intenzív növényzetének kialakítása, fenntartása.
19. Belső udvarok zöldfelületek kialakítása, meglévő udvari zöldfelületek megtartása, fejlesztése.
20. Közterületeken a túlzott burkolt felületek csökkentése révén új zöldfelületek létrehozása.
21. Klímaadaptáció érvényesítése a városi növényalkalmazásban.

2.2. A terv összefüggése más releváns tervekkel, illetve programokkal

A kerületi építési szabályzatot (KÉSZ) közvetlenül meghatározó magasabb szintű tervek illetve programok az alábbiak:

- Budapest hosszú távú városfejlesztési koncepciója („Budapest 2030”) 2013.
- Budapest főváros településszerkezeti terve 2017.
- A fővárosi rendezési szabályzat (hatályos FRSZ) 2017.
- Budapest, V. kerület településfejlesztési Koncepció és Integrált Településfejlesztési Stratégia 2017.

A fenti tervekkel a tervezet teljes mértékben szinkronban készült, azoknak megfelel. Számos elemet, főleg az egyes területekre vonatkozó beépítésre vonatkozó paramétereket a korábbi – jelenleg még hatályos - kerületi városrendezési és építési szabályzatból emelt át a terv, annak érdekében, hogy a már korábban szerzett építési jogok ne csorbuljanak, illetve az új terv ne keletkeztessen többlet jogokat sem az egyes területek vonatkozásában. Ezek kismértékében kerültek pontosításra a lehetséges keretek és a szükségesnek ítélt beavatkozások érdekében.

Az egyes szakági alátámasztó részek a vonatkozó magasabb szintű szakági tervekkel szinkronizálnak, azoknak a helyi szintű lebontását képezik. Így különösen a környezetvédelmi jellegű programok és tervek magvalósulásának egyik lehetséges eszköze az építési szabályzat, ami az adott területek használatát elsősorban az építés, beépíthetőség, építési mértékek oldaláról szabályozza. Ilyen szempontból a terv a fővárosi szintű és kerületi szintű környezetvédelmi tervekkel programokkal is teljes mértékben szinkronban van, így különösen az alábbi tervek esetében:

- Fenntartható Energia Akcióprogram (SEAP) 2011.
- Budapest Főváros Környezetállapot Értékelése 2013., illetve 2014. évre
- Budapest Főváros Környezeti Programja (2011-2016.)

2.3. A változatok közötti választás indokai, a választást alátámasztó vizsgálat rövid leírása.

Mint a fejezet bevezetőjében szerepel, az adott terv jellegzetességéből eredően változatok kialakítására nincsen mód. Az adott változat/javaslat kialakítása egyeztetések hosszú során keresztül történik, illetve magasabb szinten (főváros) egyeztetett tervek helyi szintű lebontásaként, melyek szintén hosszas tervezés, és egyeztetések alapján alakultak ki.

3. A terv, valamint a változatok megvalósítása környezeti hatásainak, következményeinek feltárása

A végleges javaslat kialakítása egyeztetéseken keresztül történik. A jóváhagyásra kerülő KÉSZ megvalósulása esetén fellépő hatások, illetve a jelenlegi helyzet fennmaradása esetén („0” változat) várható hatások összehasonlítását tartalmazza az értékelési munkarész

3.1. A terv, illetve program céljainak összevetése a terv, illetve program szempontjából releváns nemzetközi, közösségi, országos vagy helyi szinten kitűzött környezet- és természetvédelmi célokkal

Nemzetközi, Községi jelentőségű környezet- és természetvédelmi célok érvényesülése

Natura2000 területek a kerület területén, vagy azzal határosan sem helyezkednek el.

A **Ramsari** (1971.) **egyezmény**ben foglalt nemzetközi jelentőségű vadvizek védelme – magyarországi vizeket igen, de – budapesti, így az V. kerületi vizeket (Duna budapesti szakasza) nem érint és a budapesti vizek sincsenek hatással e területekre.

A **Duna szennyezettségének csökkentésére** kötött 2004. évi nemzetközi – pénzügyi – szerződés elvben végrehajtásra került, így a tisztuló Duna, mint kedvező kiindulási alap jöhet számításba.

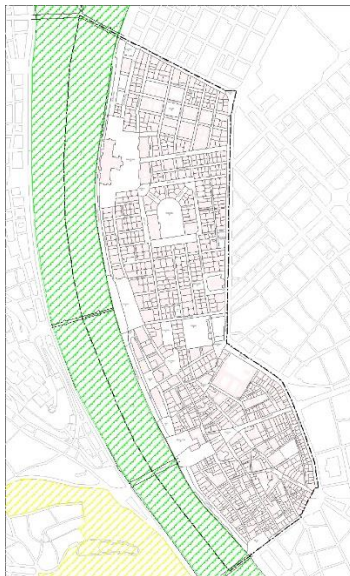
Víz Keretirányelv (VKI) A VKI-nak, mint az Európai Unió vízpolitikájának célja, hogy 2015-re a felszíni és felszín alatti víztestek „jó állapotba” kerüljenek és ez az állapot hosszú távon is fenntartható legyen. A keretirányelv szerint a „jó állapot” nemcsak a víz tisztaságát, hanem a vízhez kötődő élőhelyek minél zavartalanabb állapotát, illetve a megfelelő vízmennyiséget is jelenti.

Országos jelentőségű környezet- és természetvédelmi célok - A KÉSZ a III. Nemzeti Környezetvédelmi Program, Nemzeti Éghajlatváltozási Stratégia és Nemzeti Fenntartható Fejlődési Stratégia céljaival, illetve az alábbi természeti területek, értékekre vonatkozó előírásokkal összhangban készült, azok területei a szakági és szabályozási tervlapokon feltüntetetésre kerültek. A területeiken kijelölt övezetek és építési övezetek a védett területek védelmével összhangban kerültek meghatározásra.

Budapest V. kerületének területén található természeti értékek, területek:

- „Ex lege” védett lápok, barlangok, források nincsenek.
- Országos jelentőségű védett természeti területek nincsenek.

- **Országos ökológiai hálózat övezetei** (DINPI adatszolgáltatás): ökológiai folyosó övezete a Duna területén;

Országos ökológiai hálózat területei

- **Tájképvédelmi szempontból kiemelten védendő területek** (DINPI adatszolgáltatás)

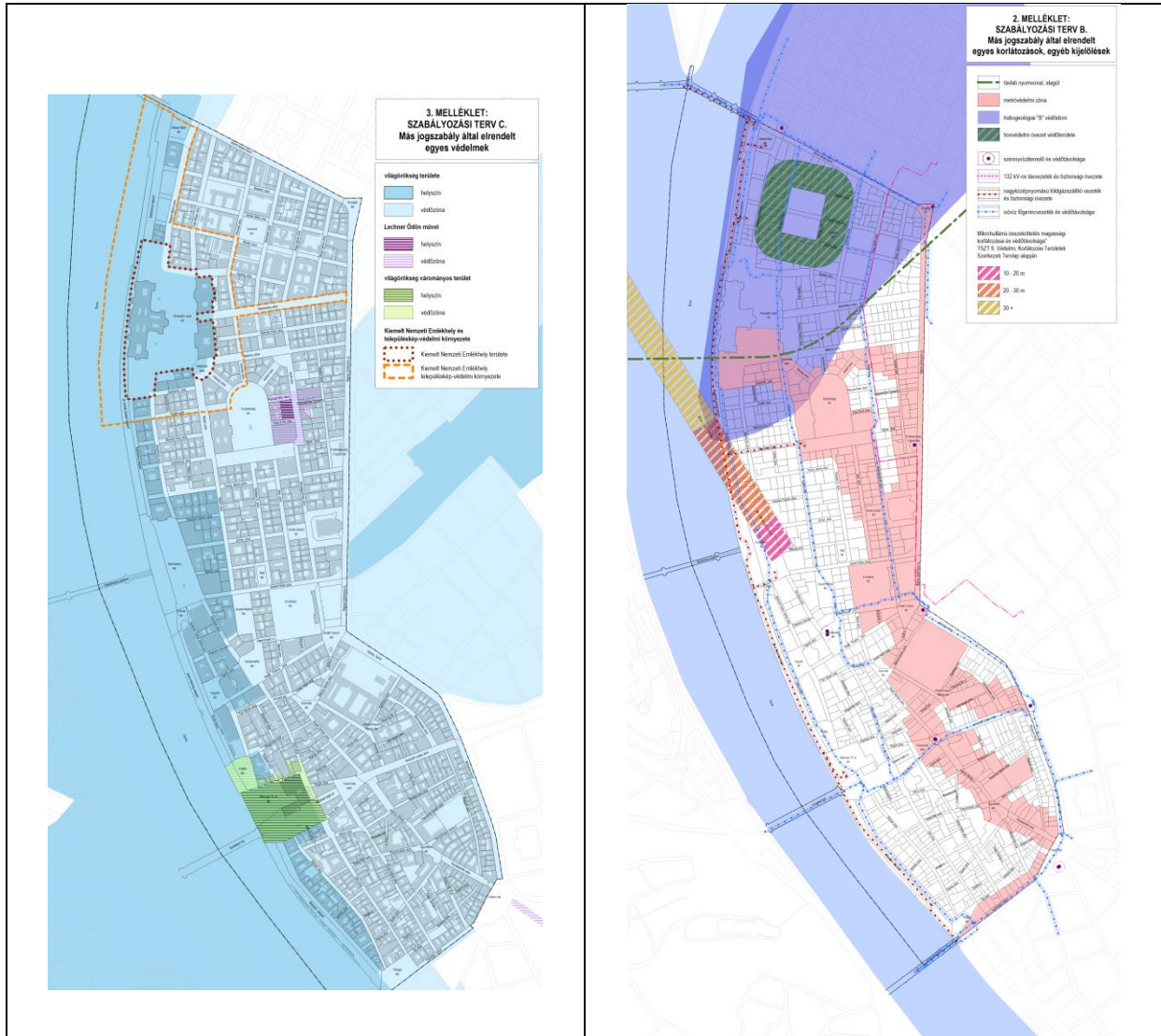
Tájképvédelmi szempontból kiemelten védendő területek

- **Budapesti termálkarszt védelme** (vízbázisok és felszín alatti vizek védelme 123/1997. Korm. r. és 220/2004. Korm. r.).

Helyi jelentőségű környezet- és természetvédelmi célok – a kerületben nincsenek.

3.2. Környezetvédelmi célok és szempontok megjelenése, illetve figyelembevétele a tervben, illetve programban;

Védett értékek megőrzése: a szabályozási, valamint a védelmek és korlátozások tervlapon rögzítésre kerültek a védendő elemek.

B-LÉSZ védelmi és korlátozási tervrészlete a Szabályozási tervről

Vízbázisok védelme: a szabályozási, valamint a védelmek és korlátozások tervlapon feltüntetetésre kerültek a vízbázis-védelmi területek. A kerület területét a **Lukács-fürdő kútjainak és a Margitszigeti Magda-kút hidrogeológiai „B” védőidoma** érinti. A vízbázis esetében a kijelölt védőterületre vonatkozó egyedi előírásokat és a 123/1997. Korm. rendelet előírásait kell a védőterületen figyelembe venni s betartani.

Terhelő hatásoktól való érintettség csökkentése, hatásviselők körének csökkentése: kibocsátás-csökkentési zóna kijelölése a legterheltebb belvárosi térségben, lakófunkció kizárása a forgalmas útszakaszok mentén.

A közlekedésfejlesztés és a környezetvédelmi igényeinek összeegyeztetése: a tömegközlekedés és a fő átmenő forgalmú utak nyomvonalainak meghatározása magasabb szintű tervekben került rögzítésre (TSZT, FRSZ), illetve részben a meglévő adottságok alapján azok máshova nem

helyezhetők. Ilyen esetekben a forgalomszervezési eszközök, illetve távlatban a behajtási korlátozások lehetnek olyan szervező eszközök, melyekkel a környezeti terhelések tovább csökkenthetők bizonyos mértékben. E fejlesztések mind magasabb szintű tervekben kerültek/kerülnek meghatározásra, jelen terv ilyen jellegű fejlesztésekre lényegében nincs hatással.

A 2.1 pontban felsoroltakhoz tartozó fejlesztések, vagy már megindult fejlesztések során: a terv érvényesíti a szabályozás eszközszerével a megfelelő zöldfelületi arányt, az adott sűrű városias környezethez való illeszkedés sűrűségi és magassági követelményrendszerét. A településképpel kapcsolatos szabályozás elemeit külön rendeletben a településkép védelméről szóló 36/2017.(IX.29.) ök. rendelet biztosítja.

3.3. A terv céljainak egymás közti, illetve a releváns tervek, illetve programok (2.2.) céljaival való konzisztenciája környezeti szempontból

A KÉSZ a magasabb szintű tervek közül mindegyikkel teljesen szinkronban van. A magasabb szintű tervekben rögzített célok a jelen terven keresztül érvényesülnek és kerültek e célból részletesen meghatározásra.

3.4. A jelenlegi környezeti helyzet releváns, a tervvel, illetve programmal összefüggésben lévő elemeinek ismertetése

A fejezetben ismertetésre kerül a környezeti elemek és rendszerek jelenlegi állapota. Feltárássra kerülnek a meglévő terhelések, konfliktusok.

3.4.1. Földrajzilag lehatárolt tervezési terület esetén, illetve, ha a hatásterület földrajzilag lehatárolható, a terület azon környezeti jellemzőinek azonosítása, amelyeket a terv, illetve program megvalósítása valószínűleg jelentősen befolyásol,

Földtani, talajtani adottságok

A pesti oldal síkvidéki jellegű, minimális szintkülönbségekkel. A korábbi folyómedrek, pl. a mai Nagykörút vonalán húzódó Duna-ág napjainkra éppúgy eltűntek, mint a Nagyvárad tér és Orczy-kert vagy a Városliget helyén egykor terpeszkedő mocsarak. A sűrű, többszintes beépítés miatt ma már alig tűnik fel, hogy kelet felé haladva mégis egyre magasabb térszínekre jutunk. A felszín enyhe emelkedése az egykor nyugat fele vándorló Duna által lerakott hordalékanyagnak köszönhető, amely kelet felé fokozatosan magasodó folyóterasz-szintekben őrződött meg. A Duna mentén észak-dél irányban húzódó törésvonal a jellemző. A Duna is, egyre mélyebbre vágta magát, a törésvonal mentén, így korábbi árterületei teraszokká alakultak. Az eredeti talajok a Pannon tenger kemény üledékeire rakódott vastag, laza folyami hordalékon keletkeztek.

Magyarország földtani térképe kivágat

(Forrás: Magyar Földtani és Geofizikai Intézet 2005.)

jelkulcs: Qp1: Folyóvízi eolikus homok (felső pleisztocén),

Qp8: Folyóvízi homok, kavics (középső-felső pleisztocén),

Qph1: Futóhomok (pleisztocén, holocén)

A talajfelszín döntően burkolt, kivéve a közparkokat és egyéb zöldfelületeket. Az alapkőzet a Duna hordaléka, kavics, homok, de a mélyben megtalálhatók a Pannon tenger üledékei is.

Az eredeti talajfelszín sehol sem található. Ennek oka, hogy a város a nagyobb pusztítások után a romokon épült újjá, így a térszín több méterrel emelkedett. Erről árulkodik, hogy a Március 15. téren feltárt egykori Castrum falmaradványai a jelenlegi terepszint alatt több méterrel találhatók. A Duna parti területeket a Duna szabályozásakor töltötték fel. A felszínt borító talajok, ahol nincs növényfedettség, roncsolt talajoknak minősülnek.

Jellegzetes a problémája a városi zöldfelületeknek, hogy a helyben keletkező szerves anyag (kaszálek, lomb, egyéb növényi eredetű szerves anyag) a folyamatos takarítás és elhordás miatt nem eredményez természetes úton humusz képződést, ezért a növényzet számára rendszeres, intenzív tápanyag utánpótlásról gondoskodni kell. Szintén tipikus probléma, hogy a burkolatokra kiüledő és a vízzel lemosódó szennyezések, a téli síkosság mentesítésre használt anyagok a növényvel fedett részekén jutnak a talajba, ahol azok felhalmozódnak és a növényi élet feltételeit jelentősen nehezítik, növényzetet károsítják.

Felszíni és felszín alatti vizek

A város kialakulása során fontos szerepe volt a felszíni és a felszín alatti vizeknek. A Duna hajózási útvonalként, ipari- és ivóvízforrásként századok óta és ma is meghatározó földrajzi tényező a város életében. A Duna mentén megjelenő meleg vízű források a fürdőkultúra, mára az idegenforgalom és gyógyturizmus fontos célpontjai. A felszíni vizeket összegyűjtő és felszín alatti vizekre jelentős hatású Duna az itt létezett településekre nem csak építő, hanem pusztító hatású is volt. Legjelentősebb pusztító formája évszázadokon át a jeges áradásai voltak, amikor a kora tavaszi levonuló jég összetorlódik, és a folyón kialakuló jégdugó okozott jelentős pusztítást. Pl.: a Szent István Bazilika egy olyan magaslaton épült, mely a jelentősebb áradások alkalmával sem került víz alá. Mára ez a magaslati különbség szinte észrevehetetlen.

Magyarország talajvíz térképe kivágat
 jelkulcs: világoskék: 0-2 m, világoszöld: 2-5 m, sárga: 5-10m
 (Forrás: Magyar Földtani és Geofizikai Intézet 2006.)

„Tartósan alacsony, valamint 97,8 m Balti szint alatti folyó vízállás esetén a talajvíz a folyó felé áramlik és kialakul a folyó és a talajvíz között egy ideiglenes egyensúlyi állapot. Ez a helyzet azonnal megváltozik, ha a folyó árad. Ekkor a folyó megcsapoló szerepe megszűnik és megindul a folyó felől a beáramlás a víztartó rétegbe. Így az áradásból eredően a Duna vízállása 1 -1,5 m-el magasabb, mint a környezet talajvízszintje, mivel a talajvíz csak késleltetve, a folyótól való távolság függvényében és csak bizonyos idő eltelte után követi a folyónál bekövetkezett vízszint-emelkedést. A vizsgált területre vonatkoztatva a késleltetési időt 1 napban lehet meghatározni. A fenti folyamat addig tart, míg a folyó árad és a víztartó réteg telítődik. Amennyiben megindul a folyónál az apadás, a rendszer eddig leírt feltöltődése megszűnik és elkezdődik a réteg leürülése, szintén késleltetve. Ebből adódóan a part közelében a talajvíz szintje és a Duna vízállása között 1-1,5 m-es szintkülönbség alakul ki időlegesen a talajvíz javára. Ez a késleltetett dinamikus vízszintmozgás oda és vissza, azaz a folyó és a talajvíz között a területen állandóan ható folyamat, a vízjáték, állandóan ható tényező.

Különösen Budapest belvárosában az ellehetetlenülő parkolási problémák megoldása érdekében kormányrendelet rögzíti az építmények rendeltetésszerű használatához kapcsolódó személygépkocsik számát, melyek elhelyezését telken belül kell megoldani. Ennek megfelelően – leginkább a sűrűn lakott belvárosban – nagy kitörésű szelvénnel készülő többszintes mélygarázsok építése vált, illetve válik szükségessé, mind az új, mind pedig a meglévő és üzemelő létesítmények alá. A közel vízzáró betonból készülő résfalas, vagy cölöpfalas oldalhatárolású földalatti létesítmények jelentős akadályt képeznek a talajvíz áramlásának útjában. E jelenség még inkább fokozódhat az által, hogy kihasználva speciális geológiai adottságokat, az oldalhatárolások bekötnek a vízzáró rétegekbe. Így nagy területen teljesen lezáródik a szivárgás útja.

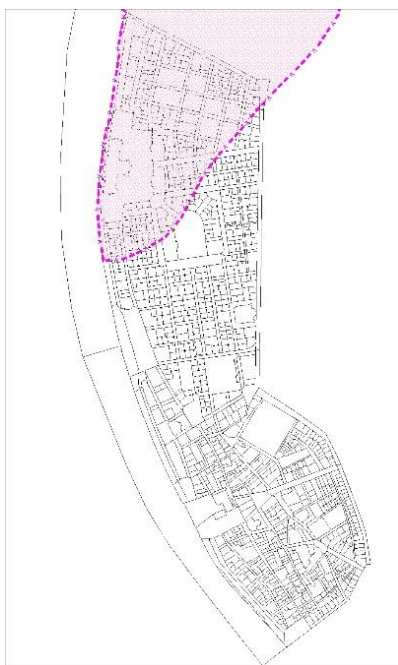
... az épülő földalatti létesítmények akadályt képeznek az áramló víz útjába és ezzel visszaduzzasztást, illetve apadást eredményeznek. Ennek következtében, egyrészt a megemelkedő talajvíz előltheti a létesítmények környezetében lévő épületek pincéit vagy egyéb földalatti műtárgyakat. Különös gondot okoz ez azoknál az épületeknél, amelyeket víznyomásra nem szigetelték, vagy életkoruk miatt

egyáltalán nem szigeteltek, illetve szigetelésük már tönkrement. Másrésről a talaj állékonysága a víz hatására jelentősen romolhat, amely probléma az épületek süllyedéséhez vezethet.”

Forrás: Keszeyné Say Emma: Műtárggyal befolyásolt talajvízáramlás hidrodinamikai modellezése Ph.D. értekezés

Szintén gondot okozhatnak azok az épületek, melyek alapozási síkja mélyebben van, mint az szükséges lenne. A talajvízszint miatt hidrogeológiai vizsgálatot és szakvéleményt kér be adott építési tevékenységek esetében az illetékes hatóság. A Duna áradásával, pedig minden mélyépítési tevékenység ütemezésének számolnia kell. A Duna ár hullámának levonulása tekintetében fontos, hogy a térfalakat milyen építési tevékenységek bolygatják.

Budapest térsége hidrogeológiai szempontból rendkívül kedvező adottságú, európai viszonylatban is a legnagyobb parti szűrésű ivóvízkészlettel rendelkezik. A kerület területén a vízbázishoz kapcsolódó vízmű kút a Kossuth téri galéria volt, mely elszennyeződés miatt kizárásra került a víztermelésből. Ivóvízbázis védelmi területek közül a Lukács-fürdő kútjainak és a Margitszigeti Magda-kút hidrogeológiai „B” védőidoma érinti a kerületet.

Hidrogeológiai „B” védőidom lehatárolása az V. kerület területén

Az „Országos Területrendezési Tervről” szóló 2003. évi XXVI. törvény 3/7. melléklete alapján a kerület egésze országos vízminőség-védelmi terület övezetébe esik.

A kerület a felszín alatti víz állapota szempontjából fokozottan érzékeny, ezen belül is kiemelten érzékeny felszín alatti vízminőség védelmi területen fekszik, „a felszín alatti vizek védelméről” alkotott 219/2004. (VII.21.) számú Kormányrendelet 2. sz. melléklete, valamint a „felszín alatti víz állapota szempontjából érzékeny területeken levő települések besorolásáról” szóló 27/2004.(XII.25.) KvVM rendelet melléklete alapján.

Budapest V. kerületét az alábbi vízrajzi létesítményt érinti (a Közép- Duna-völgyi Vízügyi Igazgatóság adatszolgáltatása alapján):

Törzsszám	Állomás név	EOVx	EOVy	Állomás jellege	Állomás elhelyezkedése
1217	Bp. Erzsébet tér	239368	650342	felszínalatti	Budapest, V. ker. Erzsébet tér parkjában

Fenti állomás az Országos vízrajzi törzshálózat része, így kiemelt fontosságú, megóvása kötelező.

Levegőtisztaság-védelem

A kerület légszennyezettségi besorolása a 4/2002.(X.7.) KvVM rendelet alapján Légszennyezettségi agglomeráció, 1. Budapest és környéke, ahol a légszennyezettségi zónabesorolás a következő:

Légszennyezettségi agglomeráció	Kén-dioxid	Nitrogén-dioxid	Szén-monoxid	PM10	Benzol	Talaj-közeli	PM10 Arzén (As)	PM10 kadmium (Cd)	PM10 Nikkel (Ni)	PM10 Ólom (Pb)	PM10 benz(a)-3aP
Budapest és környéke	F	B	D	E	F	O-I	F	F	F	F	B

Légszennyezettségi értékek (Forrás: 4/2002. (X.7.) KvVM rendelet)

A zónák típusait a légszennyezettségi határértékekről, a helyhez kötött légszennyező pontforrások kibocsátási határértékeiről szóló 14/2001. (V. 9.) KöM-EüM-FVM együttes rendelet 4. sz. melléklete határozza meg az alábbiak szerint:

"B csoport: azon terület, ahol a légszennyezettség egy vagy több légszennyező anyag tekintetében a légszennyezettségi határértéket és a túrértéket meghaladja. Ha valamely légszennyező anyagra túrérték nincs megállapítva, de a területen e légszennyező anyag tekintetében a légszennyezettség meghaladja a határértéket, a területet ebbe a csoportba kell sorolni.

D csoport: azon terület, ahol a légszennyezettség egy vagy több légszennyező anyag tekintetében a felső vizsgálati küszöb és a légszennyezettségi határérték között van.

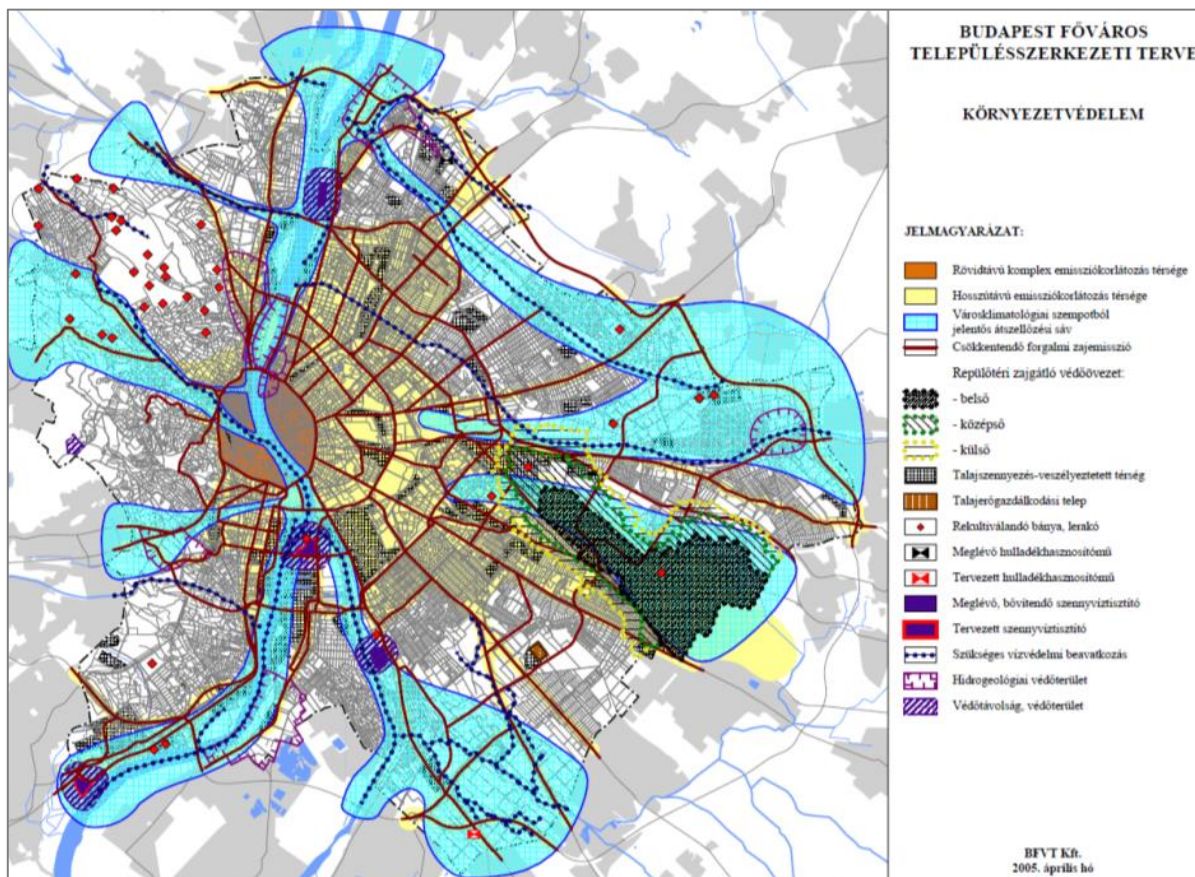
E csoport: azon terület, ahol a légszennyezettség egy vagy több légszennyező anyag tekintetében a felső és az alsó vizsgálati küszöb között van.

F csoport: azon terület, ahol a légszennyezettség az alsó vizsgálati küszöböt nem haladja meg.

O-I csoport: azon terület, ahol a talajközeli ózon koncentrációja meghaladja a cél értéket."

A kerület egy része városklimatológiai szempontból kiemelten kedvező helyzetűnek ítéltető, mivel a Főváros egyik fő átszellőzési sávjában a Duna mellett helyezkedik el. Kedvező széljárás esetében a

sugárutak is segítik az átszellőzést. A Duna légcatorna hatását rontja a Duna part zárt beépítése és a szűk oda vezető utcák. A kerület többi részén is a zárt sorú beépítés és a jellemzően keskeny utcák gátolják az átszellőzést. A kis légmozgású, szűk utcák segítik a szálló por kiülepedését, valamint a szmog helyzet kialakulását. A minimális zöldfelületi borítottság, kevés fásított utca és udvar sem tudja segíteni a levegő tisztulását.

Légcsatornák (Forrás: TSZT 2005)

A területen érvényes légszennyezési határértékeket a 4/2011. (I. 14.) VM rendelet a levegőterheltségi szint határértékeiről és a helyhez kötött légszennyező pontforrások kibocsátási határértékeiről szabályozza. A kiemelt jelentőségű légszennyező anyagok határértékeit az alábbi táblázatban foglaljuk össze.

Légszennyező anyag	Határérték [$\mu\text{g}/\text{m}^3$]			Veszélyességi fokozat
	Órás	24 órás	Éves	
Kén-dioxid (SO_2)	250	125	50	III.
Nitrogén-dioxid* (NO_2)	100	85	40	II.
Ózon (O_3)		120		I.
Szén-monoxid (CO)	10 000	5 000	3 000	II.
Ólom (Pb)			0,3	I.
Szálló por (PM_{10})		50	40	III.
Szálló por (TSPM: összes lebegő portartalom)	200	100	50	III.
Benzol		10	5	I.

Légszennyező anyagok határértékei

A kerületben az Országos légszennyezettségi mérőhálózat automata mérőállomása működik az Erzsébet téren, mely városi közlekedési légszennyezettség mérésére szolgáló automata állomása a tér József Attila utca melletti található.

Mérőállomás az Erzsébet téren

A mérőállomásra vonatkozóan 2005-ig visszamenően állnak rendelkezésre mérési adatsorok. Az Erzsébet téri mérőhely adatai alapján a már feldolgozásra került 2005-2016 években a levegő minősége összességében kismértékben javuló tendenciát mutatott. A levegő összesített minősítése a szennyezett (4) minőségűről a megfelelő (3) minőségűre javult, ami főleg annak köszönhető, hogy 2012 óta az nitrogén oxidok és nitrogén dioxid mérésből nincs annyi adat, ami alapján az éves értékelés megadható lenne. Feltehetően ez továbbra is alig javult és a szennyezett (4) és megfelelő (3) kategóriák határán változik. A

táblázatból kiolvasható, hogy a PM10 (szálló por), Nitrogén-dioxid (NO₂), Nitrogén-oxidok (NO_x) tekintetében vannak a területen komoly problémák. PM 10 (szálló por) komponens esetében a korábbi szennyezett (4) minősítésről javultak megfelelő (3) minősítésre. A Kén-dioxid (SO₂), a Szén-monoxid (CO) és a Benzol koncentrációk mindig a kiváló minősítésűek voltak a vizsgált években.

Év / szennyezőanyag	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016
Kén-dioxid (SO ₂)	Kiváló (1)	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Nitrogén-dioxid (NO ₂)	Szennyezett (4)	Szennyezett (4)	Szennyezett (4)	Szennyezett (4)	Szennyezett (4)	Szennyezett (4)	Szennyezett (4)	-	-	-	-	-
Nitrogén-oxidok (NO _x) (mint nitrogén dioxid (NO ₂))	Szennyezett (4)	Szennyezett (4)	Szennyezett (4)	Jó (2)	Szennyezett (4)	Szennyezett (4)	Szennyezett (4)	-	-	-	-	-
Szálló por (PM10)	Szennyezett (4)	Szennyezett (4)	Szennyezett (4)	Jó (2)	Megfelelő (3)	Megfelelő (3)	Megfelelő (3)	Megfelelő (3)	Megfelelő (3)	Megfelelő (3)	Megfelelő (3)	Megfelelő (3)
Szén-monoxid (CO)	Kiváló (1)	Kiváló (1)	Kiváló (1)	Kiváló (1)	Kiváló (1)	Kiváló (1)	Kiváló (1)	-	Kiváló (1)	-	-	-
Ózon (O ₃)	Jó (2)	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Benzol	Kiváló (1)	Jó (2)	Kiváló (1)	Kiváló (1)	Kiváló (1)	Kiváló (1)	Kiváló (1)	-	-	-	-	-
Összesített értékelés	Szennyezett (4)	Szennyezett (4)	Szennyezett (4)	Szennyezett (4)	Szennyezett (4)	Szennyezett (4)	Szennyezett (4)	Megfelelő (3)	Megfelelő (3)	Megfelelő (3)	Megfelelő (3)	Megfelelő (3)

Egyes légszennyező komponensek minősítése 2005-2016. (Forrás: OMSZ Összesítő értékelés levegőminőségről 2005-2016.)

A kerület levegőminőségének alakulása szervesen összefügg Budapest egésze, sőt az agglomeráció állapotával. A nagy térség szennyezőanyag kibocsátásait a nagy levegőmozgások szállítják, de fontos szerepet játszanak a helyi légáramlások is, elsősorban a hegy-völgy irányú, valamint a Duna mentén megjelenő áramlások, melyek a légcsatornákon keresztül a sűrűn beépített, szennyezett belső városrészek átszellőzését biztosítják.

A levegőminőséget az évszakok is befolyásolják, télen rosszabb a helyzet, mint a vegetációs időszakban, amit részben az asszimiláló felület hiánya illetve a megnövekedő mennyiségű kibocsátások okoznak.

A levegőben található szilárdanyag részecskékkel (PM) kapcsolatos kutatási eredmények alapján már köztudomású, hogy a fővárosi PM10 szint:

- az őszi-téli időszakban a háztartási eredetű (szilárd tüzelésből származó) kibocsátás mennyisége a fővárosi átlaghoz képest elhanyagolható;
- a levegőszennyezés lényegében nem helyi kibocsátásból származik, ezért csökkentése helyi intézkedésekkel csak korlátozottan lehetséges;
- mintegy 5%-a a gépjárművek gumiabroncsainak kopásából származik;
- a kialakulásához a közlekedés és/vagy a szél által felkavart por is – Budapesten a PM10 és PM2,5 közötti rész kb. felével, 52% ásványi anyag tartalmával – járul hozzá;
- kialakulását erősen befolyásolják a (nagyobb) régióban lezajló környezeti és meteorológiai folyamatok (gyenge vízszintes és függőleges irányú légköri átkeveredés);
- kialakulását az országhatárokon áttérjedő hatások is befolyásolják (Budapest térségére vonatkozóan a számítások azt mutatják, hogy 2010-ben az országhatáron túli források hozzájárulása a fővárosi PM10 szennyezettséghez 65% volt, továbbá Magyarországra külföldről 30%-kal több aeroszol részecske érkezik, mint amennyit Magyarország területén összesen kibocsátanak, vagy itt keletkezik). *(Forrás: Budapest Környezeti állapotértékelése 2014)*

Légszennyezés nagyobb része helyi szinten az átmenő gépjármű közlekedésből származik. Fő terhelők az Euro6 normát el nem érő (4-5 évnél idősebb) dízel üzemű járművek (buszok és személygépkocsik) égéstermékai rontják a levegő minőségét. Szmogriadó esetén, sajnos a közösségi közlekedés, és állami szolgáltatók dízel járműveik nem kerülnek korlátozásra, így a terhelés ilyen időszakban is csak minimálisan csökken. A környező beépített területek felől érkező levegőszennyezettség is jelentős (40-50 %).

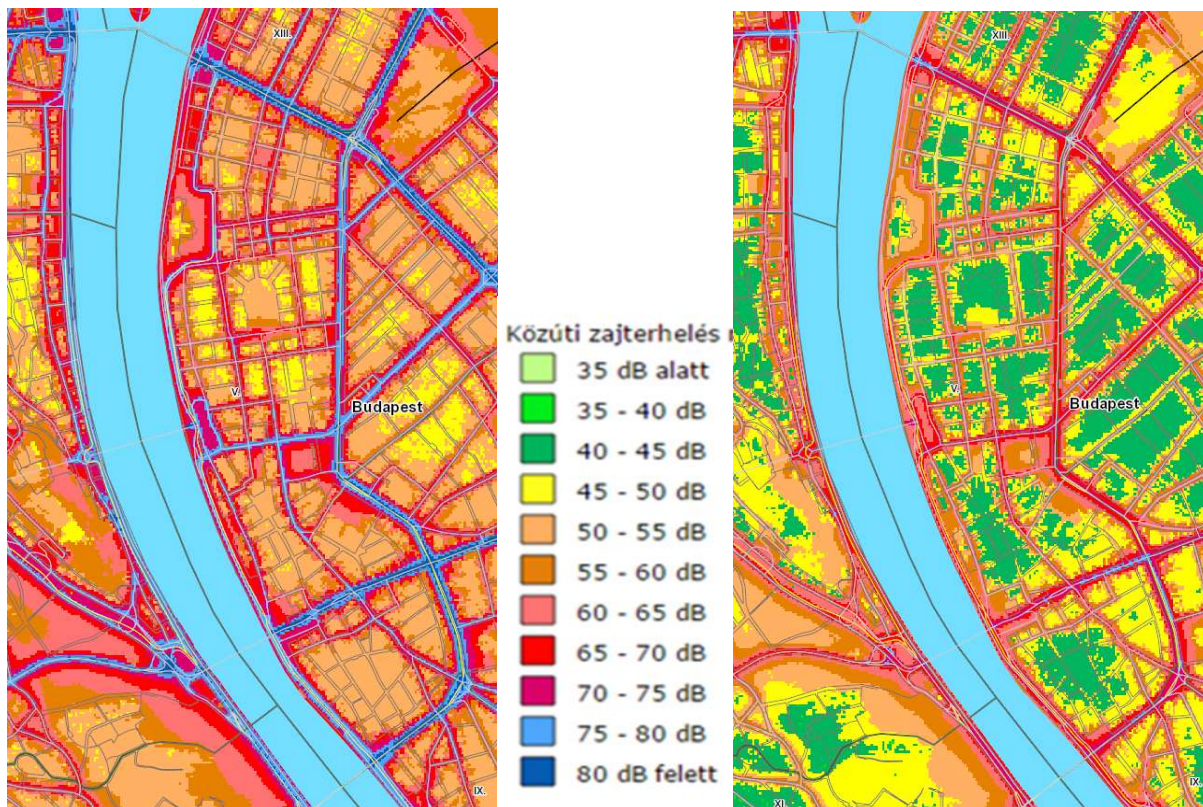
A Belváros belső utcáin az átmenő forgalom erősen korlátozott, ezeken a területeken a kibocsátás kisebb, de a sűrű beépítés miatt az átszellőzés problémás, így a kerület a főváros legrosszabb levegőminőségű területei közé tartozik.

Szmog riadó esetén a jelentős a nagy gépjárműforgalmi utak fokozatos tisztulása a járműforgalom jelentős csökkenésének hatására, de ez a hatás jelentősebb lehetne, ha a légszennyezésért leginkább felelős dízelgépjárműveket tiltanák ki az utakról. (Megjegyzendő, hogy a BKV járműpark jelentős része is dízelüzemű, kisebb része felel meg az Euro6 normáknak.).

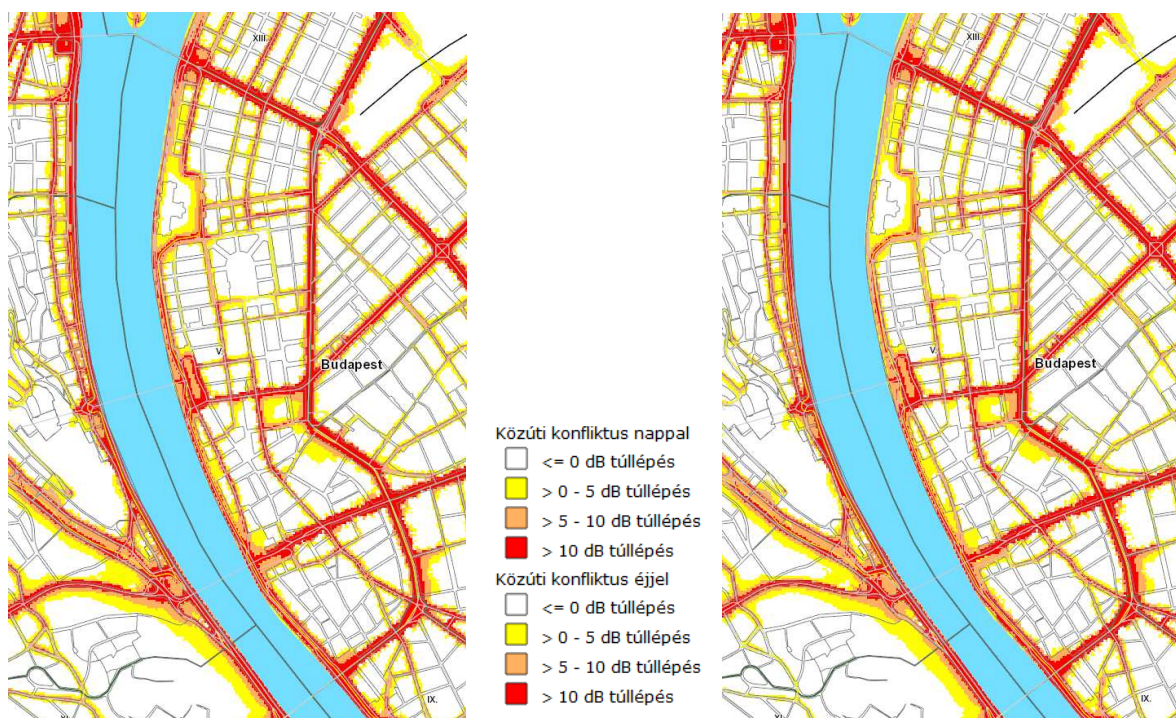
A téli félévek rosszabb levegőminőségét a fűtési emisszió okozza. Ez részben helyi, részben a környező területek háttér terhelésének növekedéséből származik.

Zaj és rezgés

A kerület fő zajforrása a közúti közlekedés. Ahhoz, hogy a terhelés hatását és mértékét megértsük a tényleges terhelés nagyságának és a határértékek ismerete elengedhetetlen. Terhelés nagysága szempontjából legjobban a zajtérképek szemléltetik egy terület terheltségét.

1. ábra Budapest stratégiai zajtérképe – Közúti közlekedés zajterhelése nappal/éjjel
(Forrás: Budapest stratégiai zajtérképe 2007)

2. ábra Budapest stratégiai zajtérképe – Közúti közlekedés konfliktustérképe nappal/éjjel
(Forrás: Budapest stratégiai zajtérképe 2007)

A zajtérkép jól mutatja, hogy a kerületben több helyen is 80 dB, vagy az meghaladó a nappali zajterhelés. A leginkább terhelt utcák az alábbiak: Kossuth L. utca, Szabad sajtó útja, Kiskörút egyes szakaszai, József Attila utca, Bajcsy-Zs. út, Szent István körút, Rakpartok, Kecskeméti utca, Petőfi S

utca, Bécsi utca, Alkotmány utca, Kálmán Imre utca. Az éjszakai zajterhelés ezen útszakaszok tekintetében közel 75 dB. Mindez azt jelenti, hogy a nappali zajterhelés a határértéket 15 dB-lel az éjszakai 20 dB lel is meghaladó mértékű, ami rendkívül magas határérték feletti zajterhelést jelent. Az éjszakai igen jelentős határérték túllépés azt jelenti, hogy ezen utcák utcai homlokzatára néző szobák éjszakai pihenésre alkalmatlanok. Nem véletlenül ezen utcákban a lakónépesség és a lakó funkciók egyre kisebb számban vannak jelen.

A zajtérkép készítése óta jelentős útépitési és forgalomtechnikai változások történtek a Fővárosban és a kerületben is, melyek nagymértékben hozzájárultak a zajszenyezettség csökkenéséhez. A kerület belső úthálózata a helyi igények figyelembevételével lett átalakítva:

- beavatkozások történtek a tranzitforgalom kiszűrésére;
- a Kossuth Lajos teret teljes egészében lezárták a gépkocsi forgalom elől (2013-2014);
- a Szabadság téri mélygarázs építésével együtt a környező utcák rendezése is megtörtént;
- a Bazilika környezetében mélygarázs építése lehetővé tette a felszíni közlekedés kiszorítását a tér peremére;
- Sas utca és a Hercegprímás utca díszburkolattal épült át korlátozott forgalommal;
- a Belváros északi felének nagyobbik része védett övezet, ahová behajtani csak engedéllyel lehetséges. Ez alól kivétel a Petőfi Sándor utca – Bécsi utca északi irányban, illetve az Apáczai Csere János utca déli irányban;
- a Belváros déli felének forgalomcsillapítását főként az utcák egyirányú rendszerének oly módosításával érték el, hogy az átközlekedést a területen megakadályozzák, fizikai zárás az Egyetem téren történt, ahol csak a BKV járművei hajthatnak keresztül, továbbá néhány kisebb forgalmú utcát is lezárásra került a gépjármű forgalom elől (Cukor utca, Duna utca);
- településfejlesztési megállapodás keretében magánérős támogatással megvalósított közterület-fejlesztések történtek (lásd 1.5.2. Hatályos településfejlesztési és településrendezési szerződések).

Mindezen beruházások a kerület belső útjainak terhelését csökkentették, de a Szabad sajtó útja, Kossuth Lajos utca, Kiskörút és Szent István körút forgalma csak minimálisan csökkent, így azokon jelenleg is a 2007-ben tapasztalt zajterhelés jelentkezik ma is.

Vasúti közlekedési eredetű zajterhelés a Nyugati Pályaudvar közelében lévő kerületrészt érinti, de mivel itt a közeli vágányok már az állomás épületén belül vannak, a külső térben a zajterhelés alig jelentkezik.

Ipari zajforrás sem a kerületben sem a kerülettel határos területeken nincs így ilyen zajterheléssel sem kell a kerületben számolni.

Az Önkormányzat rendelkezik helyi zajvédelmi rendelettel: a 45/2012 (X.11.) Önkormányzati rendelet a zaj- és rezgésvédelem helyi szabályozásáról egységes szerkezetben a módosításról szóló 30/2013. (X. 17.) Önkormányzati rendelettel. A rendelet elsősorban a közlekedésen kívüli zajhatások csökkentését célozza. A lakosság számára lokálisan jelentős terhelő hatású az építkezések, a rendezvények, a forgalmas helyek (hajóállomások környéke), az idegenforgalom (turisták éjszakai zavargása) és a szórakozóhelyek zajhatása.

A rendelet az építési tevékenység tekintetében úgy rendelkezik, hogy tilos építési tevékenységet végezni hétköznap 18-07 óra között, szombaton és vasárnap egész nap. A közterületi rendezvények tekintetében: közterületen zenélni közterület használati engedély birtokában 10-20 óra között lehet. 1000 fő alatti rendezvény közterületen 10-22 óra között tartható.

A Polgármesteri Hivatalhoz beérkezett zajpanaszok egy része éveken át visszatérő jelleggel ismétlődik, és a panasz kivizsgálása több évet is igénybe vesz. A rendszeresen visszatérő, ismétlődő panaszos területek a közterületi rendezvényekkel határos épületeknél jelentkeznek. Ezen területek: Erzsébet tér, Deák tér, Városháza és Kiskörút közötti zöldfelület, Szent István tér, Szabadság tér, Vörösmarty tér, Március 15. tér. Ezen területek esetében a zajterhelés a rendezvényen túl a terület gépjármű közlekedésből is származik.

Hulladékgazdálkodás

A kerületben a rendszeres hulladékgyűjtésbe bevont lakások aránya 100%-os. A Fővárosi Önkormányzat a Fővárosi Közterület-fenntartó Nonprofit Zrt.-vel (a továbbiakban: FKF) kötött közszolgáltatási szerződés útján biztosítja a hulladékgazdálkodási közszolgáltatást (a települési hulladék rendszeres gyűjtését, elszállítását és kezelését). A házhoz menő szelektív gyűjtés keretében három hulladék frakció (papír, műanyag, fém) gyűjtése történik. Gazdaságossági okokból a műanyag és fém frakció gyűjtése ugyanabban az edényzetben történik, különválasztásukra válogatóműben kerül sor. A szelektív gyűjtés bevezetése óta több hulladékgyűjtő autó közlekedik ugyanazon az útvonalon, ezért a környezetterhelés a kerületben ezáltal nőtt.

A nagy idegenforgalmi terhelés miatt a Városüzemeltető Kft. (VÜZ) jelentős erővel hozzájárul a településtisztaság fenntartásához, ugyanis ráhordja a hulladékgyűjtőkre a széthagyott hulladékot.

Külön zöldhulladék gyűjtés nincs a kerületben csak a FŐKERT Zrt. és a VÜZ a saját tevékenységében gyűjti. Az intézmények, iskolák, magán ingatlanok lombgyűjtése nem megoldott. A zöldhulladék a nem válogatott hulladékokkal együtt kerül elszállításra. A szelektív hulladékgyűjtők nem váltak be, ezért nem maradtak meg a kerületben, hulladékudvar nincs. (A legközelebbi hulladékudvar a VIII. kerület Sárkány u. 5. és a IX. kerület Ecseri út 9. sz. alatt található.)

Kiépített kutya-futtató van a kerületben (Olimpia park, Honvéd tér, Erzsébet tér, Vajkay utca), melyek mind a Lipótvárosban helyezkednek el. Vannak területek, ahol tilos a kutya-sétáltatás, a kerület egészén tilos a pórás nélküli sétáltatás.

3.4.2. A fennálló környezeti konfliktusok, problémák leírása és mindezek várható alakulása, ha a terv, illetve program nem valósulna meg;

Legjelentősebb konfliktust a zajterhelés jelenti. A legforgalmasabb útvonalak melletti ingatlanok lakó funkcionkénti hasznosításra nagyon korlátozottan alkalmasak, ennek megfelelően ezen épületekben a lakó népesség folyamatosan csökken. A terv meg nem valósulása esetén várhatóan a folyamat lassuló ütemben, de tovább fog folytatódni. A környezeti terheltség, a kevés zöldfelület miatt a jó módú népesség egyre inkább elköltözik a kerületből. Az ingatlanok egyre inkább az idegenforgalmat szolgáló bérlakásokká válnak, ahol a szállodákhoz hasonlóan csak néhány éjszakát töltenek a vendégek, vagy gyorsuló ütemben válnak irodákká.

A kerületi rendezvények és idegenforgalom zajhatása szintén jelentős és a meglévő rendeletekkel is nehezen szabályozható, mivel az vagy a lakosság érdekeit szolgálja, vagy az idegenforgalmi tevékenységet korlátozza jelentősebben. A kettő érdek közötti középút megtalálása nagy nehézségeket és folyamatos konfliktusokat okoz. A terv hiányában a konfliktus várhatóan tovább erősödne, az egyre dominánsabbá váló idegenforgalom és a fogyó állandó népesség miatt. Nagyon hosszú idő után ez a konfliktus ugyan a terv nélkül is megoldódna, hiszen a lakónépesség egy nagyon alacsony szintre csökkenne, és az egyéb funkciók vennék át szinte teljesen a helyüket. A nagyon

alacsony lakónépsésség viszont a kerület számára egyéb okokból válna nagyon kedvezőtlennek, mi végső soron az idegenforgalomra és az egyéb szolgáltatásokra is negatív hatást gyakorolna.

Településhigiéniai szempontból gondot okoznak a csatornáknak, pincékben tenyésző rágcslók. Problémát jelent a rendezvények és idegenforgalmi célpontok környékén különösen az éjszakai szemeteléssel járó konfliktusok kezelése. A közterületek idegenforgalmi, közlekedési és munkaterületi (kerületben csak munkahely van, a dolgozók nem itt laknak) jelentős mértékű igénybevétele, az átlagost jelentősen meghaladó többlet feladatokat, problémákat okoz, melyek kezelésére a jelentős többlet energiákat és forrásokat igényelnek az Önkormányzat részéről is folyamatosan. A terv hiányában ezek a folyamatok várhatóan tovább erősödnek, kezelésük egyre nehezebben lenne kezelhető, illetve megfelelő korlátok és rendezettség szint mellett megőrizhető.

A kerületben a területhasználatok során a parkok és közterek konfliktusa jelentős. Részben mert nincs elegendő hely ahhoz, hogy ilyen területek a megfelelő mértékben kialakuljanak. Ez alapvetően történelmi adottság és csak minimálisan lehet segíteni rajta, így ezen a terv meg nem valósulása sem sokat segítene.

Sokkal inkább befolyásolható az az helyzet, hogy a meglévő parkok, terek esetében túlzott mértékű a burkolt felületek kialakítása a zöldfelületek rovására. Ennek nem kifejezetten esztétikai, vagy területhasználati okai vannak, hanem egyszerű létesítési és fenntarthatósági kérdés. A burkolatok építése ugyanis egyszeri, de drága beruházás, amit sokszor európai uniós pénzekből is lehet finanszírozni. A területek fenntartása, viszont folyamatos kiadást jelent, mely csak helyi forrásokból finanszírozható. Ennek eredménye, hogy a zöldfelületek mérete kisebb, mint a lehetséges és indokolt. Így viszont sok helyen hiányzik, a megfelelő asszimiláló felület, nincs elég hely fák cserjék telepítésére. Átgondoltabb tervezéssel, tudatosabb térformálással, a zöldfelületek fenntarthatósági szempontjainak fokozottabb figyelembe vételével a zöldfelület fenntartási költségek jelentősen csökkenthetők lennének. Pl.: dézsás fasorok, cserepes növények fenntartása a legdrágább. Több élővel, talajtakaró cserjével betelepített felület kellene, melyek fenntartása a burkolatokhoz hasonló költségű lenne. A terv meg nem valósulása ezen változások elmaradását jelentené.

Területhasználati szempontból problémás, hogy a Duna vízfelülete alapvetően csak mint látvány élvezhető. Maga a part a kerületben alig megközelíthető, elérhető, pláne sétálásra kikapcsolódásra alig használható. Részben oka ennek a hajókikötés másrészt a rakpart és alsó rakparton bonyolódó járműforgalom. A Lánchíd hídfője környékén van csak olyan szakasz, ahol egy zöld sávban fákkal szegélyezett gyalogúton lehet a parton sétálni. Ilyen jellegű alsó rakpart kialakítás javasolt a rakpart más szakaszain is, kivéve a parlament előtti rész, ahol a parlament látványa, és a keskeny rakparti sáv miatt sem lehet ilyen parti zónát kialakítani. A Duna parti korzó, ami egy magasabb térszínen biztosít hasonló „partközeli” élményt szintén hiányos, szakaszos, sokszor esetleges a part mentén. Ezek továbbra is ilyen esetlegesek, hiányosak maradnának terv hiányában, bár jelentős részben ezt a DÉSZ szabályozza.

A területhasználati és funkcionális konfliktusok mellett léteznek a kerületben jelentős, a környezeti ártalmaknak (levegőszennyezés, zajterhelés) kitett területek. Ilyen probléma leginkább a belső átmenő forgalom, és az abból eredő levegő szennyezettség, illetve ezzel járó zajterhelés. Sok intézkedés elsősorban forgalomszervezési) történt, mely az átmenő forgalmak szétterítettségét igyekezett megszüntetni, és alapvetően csak a fő utakra kényszeríteni, illetve valamilyen módon ott is korlátozni. Ez a belső részek állapotán sokat javított, de a probléma a kerület számára máig jelentős maradt. Probléma, hogy a belső részen még mindig sok az olyan közösségi közlekedést bonyolító jármű, melyek légszennyezése igen jelentős, és ezek a szmog-riadó helyzetben sem kerülnek korlátozás alá, így a lehetségesnél kisebb hatású az ilyen időszakokban bevezetett forgalomkorlátozás

hatása. Jelentős javulás csak a radikális forgalomkorlátozással lehetséges, mely alól nincsenek kivételek és a korlátozás a tényleges kibocsátástól függ. Másik probléma, hogy a helyben lakók járműhasználata is egyre jelentősebb, így indokolt ezen a területen is változtatásokat bevezetni (helyben lakók ingyenes közterületi parkolásának megszüntetése, kötelező mélygarázs használat, magasabb gépjárműadó stb.) Ezen beavatkozások jellemzően a jelen tervtől függetlenül valósulhatnak meg, így jelen terv meg nem valósulása nem jelenti azt, hogy ezen változások elmaradnának.

Mélyebben lévő területeken megreked a csapadékvíz, amit nem tud a csapadécsatorna elvezetni. Javasolt megkezdeni az elválasztott csatornarendszer kialakítását, támogatni a csapadékokat helyben megkötő, hasznosító megoldásokat használó ingatlanokat. stb. A terv meg nem valósulása esetén ezen változások várhatóan nem kezdődnek meg, ugyanakkor egyes helyeken a változások a tervtől teljesen függetlenül is megkezdődhetnek.

Tájképi vizuális konfliktusok a térségben minimálisan fordulnak elő. Ilyen téren inkább az épületmagasságok, tetők továbbnövése, lehet problémás, de ezeket a kérdéseket más védettségek, pl.: világörökségi terület stb. relatíve megnyugtatóan kezelik, bár ezek kijátszása, megkerülése mindig vonzza az ingatlanberuházók, fejlesztők fantáziáját, így ezekre folyamatosan figyelni kell és meg kell próbálni mindig előttük járni legalább a gondolkodás szintjén, amivel az ilyen jellegű kialakuló konfliktusok megelőzhetők. A terv meg nem valósulása az ilyen típusú konfliktusok és problémák szaporodását, gyakoribbá válását eredményezi.

3.5. A terv megvalósulásával közvetlenül vagy közvetve környezeti hatást kiváltó tényezők, okok feltárása, különös tekintettel azokra a tervelemekre, tervezett intézkedésekre, amelyek:

3.5.1. Természeti erőforrás közvetlen igénybevételét vagy környezetterhelés közvetlen előidézését jelentik

A 3.6. fejezetben az egyes területi és lineáris fejlesztések, változások hatásai értékelésre kerülnek környezeti elemenkénti bontásban. Az értékelés alapján összefoglalva az alábbi környezeti hatásokkal lehet számolni:

- A közlekedési infrastruktúra elemek közvetlen környezetükben a levegőterheltséget növelik, de városi szinten a nagyobb laksűrűségű területekről elvonják a terhelést. A kötöttpályás közlekedési vonalak bővítése a villamosenergia-használatuk révén a levegőminőségre nézve nem jelentenek többletterhelést. A fokozódó beépítési sűrűség a kondicionáló zöldfelületek csökkenését vonják magukkal, mely tovább növelheti a helyi klimatikus viszonyok kedvezőtlen alakulását (hősziget hatás). A probléma ellentételezésére zöldfelület-fejlesztés szükséges minden fejlesztés esetén.
- A felszíni vizek szempontjából a tervben jelölt fejlesztések többnyire semleges hatótényezőkként értékelhetők. A burkolt felületek a lefolyási viszonyok lokális megváltoztatását eredményezik. A közúti közlekedési elemek csapadékvíz elvezetésénél különös figyelmet kell fordítani a szennyezések megkötésére.
- A felszín alatti vizekre nézve elsősorban a vízbázis védelmi területeket érintő fejlesztések jelentenek potenciális veszélyt az esetleges szennyezőanyag kibocsátásuk. A felszín alatti vizek áramlását kedvezőtlenül befolyásolhatja minden új beépítés, különösen a nagyobb

mélységű beavatkozások (mélygarázsok, alagutak). A felszín alatti vizek áramlásának biztosítása a műszaki tervezés fázisában történhet meg.

Mindezen negatív hatásokat a jelentős nagyságú zöldfelület (erdő, zöldterületek) kijelölésével kívánja ellentételezni a magasabb szintű fővárosi terv. Ezek a jelentős zöldfelület fejlesztések csak a külső kerületekben megvalósíthatók, mivel csak ott áll megfelelő méretű terület rendelkezésre. A belvárosban ugyanakkor egybefüggő nagy zöldfelületek kialakítása nem lehetséges, így itt a sok-sok kis zöldfelület létesítési lehetőséget kell megragadni, és élni azzal a lehetőséggel, hogy ahol csak lehet, zöldfelületek jöjjenek létre a korábban burkolt felszín helyén, így különösen a belső udvarokban, tetőkön tűzfalakon és a közterületeken is, ahol ez még lehetséges.

- A táj, városkép tekintetében a fejlesztések többsége nem eredményez negatív hatást. A jelenleg alulhasznosított részek hasznosítása településképi szempontból kedvezőnek mondható. Az infrastruktúra fejlesztések tájra gyakorolt hatása (megfelelő kialakítás, a tervben szereplő zöldfelületi fejlesztések megvalósítása esetén) elfogadható mértékű.
- A zajterhelés növekedése a tervezett fejlesztések alapján nem várható, jellemzően a csökkenés irányában próbálnak hatni. Egyes területi fejlesztések lokális zajterhelés növekedést eredményeznek. A fővárosi szintű közlekedési infrastruktúra-fejlesztések lokálisan terhelésnövekedést eredményezhetnek, de városi szinten (a generált forgalmi átrendeződés következtében) a hatásuk a belváros területére többnyire kedvező.

Az egyedi létesítmények által okozott konfliktusokat az esetleges későbbi környezetvédelmi engedélyezési eljárások során kell feloldani.

3.5.2. Olyan társadalmi, gazdasági folyamatokat váltanak ki, vagy ösztönöznek, amelyek közvetett módon környezeti következménnyel járhatnak

A terv alapvetően a városi (beépítésre szánt) területek növekedését nem preferálja, zöldmezős beruházásokat nem ösztönöz. A magasabb szintű tervekben már meghatározott, illetve a jelenleg is hatályos tervekben szereplő területeken túl ilyen jelegű területek használatba vételét nem tervezi.

A terv a magasabb szintű tervekkel összhangban a rehabilitációs beavatkozások irányába próbálja terelni a fejlesztői gondolkodást. A tervekben jelentős korlátozó elem, hogy valamilyen módon a zöldfelületeknek, fáknek megfelelő lehetőségeket, életteret legyen szükséges kialakítani a beavatkozás során, amivel legalább mikrokörnyezeti szinten a zöldfelületi ellátottság és a környezetminőség javítását eredményezi, azaz az ökonómiai haszon mellett ökológiai többletet is eredményez, így a közvetett hatás fokozatos környezetállapot javulást eredményez.

3.6. Az előző pontok szerint meghatározott információkból kiindulva a terv, illetve program megvalósítása esetén várható, a környezetet érő hatások, környezeti következmények előrejelzése:

3.6.1. Jól azonosítható környezet igénybevétel vagy terhelés esetén különös tekintettel:

3.6.1.1. A környezeti elemekre (földre, levegőre, vízre, élővilágra, épített környezetre, ez utóbbi részeként az építészeti és régészeti örökségre),

Hatások iránya, jellege és mértéke				
Jelentősen javít	terhelést enyhít, kicsit javít	kiegyenlített, nem változtat	terhelést növel	jelentősen ront
++	+	0	-	--

*A hatásviselő ember esetében az elmaradó, illetve várható fizikai (és pszichikai) hatások mellett a gazdasági előnyök és városkomfort-fokozat emelkedés elmaradását is kalkuláljuk az értékelés során.

Területi fejlesztések, változások lehetséges hatásai a környezeti elemekre és hatásviselő emberre									
hatást kiváltó változás fejlesztés	hatások értékelése hatásviselők és környezeti elemek szerint								
	földtani közeg	felszíni víz	felszín alatti víz	levegő	zaj	ézővilág	ember	táj, városkép	védelem, korlát
1. M1 metróvonal	-	0	-	++	++	0	++	0	nincs
2. M2 metróvonal	-	0	-	++	++	0	++	0	nincs
3. M3 metróvonal	-	0	-	++	++	0	++	0	nincs
4. H6, H7 hűvonalak (Ötös metró)	-	0	-	++	++	0	++	0	nincs
5. 2-es villamos	0	0	0	++	-	+	++	0	nincs
6. 47,49 villamosvonalak	0	0	0	++	-	+	++	0	nincs
7. Fogasztói tudatformálás	++	++	++	++	++	++	++	0	nincs
8. Optimálisabb energiahordozó szerkezet	0	0	0	++	0	++	++	0	nincs
9. Megújuló energiahordozók	0	0	0	++	0	++	++	0	nincs
10. Közüzemű víz felhasználása	+	++	++	0	0	+	+	0	nincs
11. Elválasztott szennyvízrendszer	++	++	++	0	0	++	+	0	fizikai méretek
12. Közvilágítás fejlesztése	0	0	0	+	0	0	++	++	nincs
13. Kéménymentes belváros	0	0	0	++	0	+	++	+	nincs
14. Fasorok rekonstrukciója	+	+	+	+	0	+	+	++	nincs
15. Fasorok fejlesztése	+	+	+	+	+	+	++	++	nincs
16. Duna-korzó bővítése	+	+	+	+	0	+	+	++	nincs

17. Zöldterületek rekonstrukciója	+	+	+	+	+	++	++	++	nincs
18. Előkertek kialakítása	+	+	+	+	+	++	++	++	fizikai méretek
19. Belső udvarok zöldítése	+	+	+	+	+	++	++	0	fizikai méretek
20. Közterületeken burkolt felületek csökkentése	+	+	+	+	0	+	++	++	nincs
21. Klímaadaptáció a növényalkalmazá sban	+	+	+	+	0	-	++	++	nincs

3.6.1.2. „0” változat: a környezeti elemekre (földre, levegőre, vízre, élővilágra, épített környezetre, zajra emberre valamint védett értékekre, az építészeti és régészeti örökségre), gyakorolt hatások, ha a tervezett változások nem valósulnak meg

Hatások iránya, jellege és mértéke – megvalósulás elmaradása esetén „0” változat				
Jelentősen javít	terhelést enyhít, kicsit javít	kiegyenlített, nem változtat	terhelést növel	jelentősen ront
++	+	0	-	--

*A hatásviselő ember esetében az elmaradó, illetve várható fizikai (és pszichikai) hatások mellett a gazdasági előnyök és városkomfort-fokozat emelkedés elmaradását is kalkuláljuk az értékelés során.

Területi fejlesztések, változások lehetséges hatásai a környezeti elemekre és hatásviselő emberre, ha a tervezett változás nem valósul meg									
hatást kiváltó változás fejlesztés	hatások értékelése hatásviselők és környezeti elemek szerint								
	földtani közeg	felszíni víz	felszín alatti víz	levegő	zaj	élővilág	ember	táj, városkép	védelem, korlát
1. M1 metróvonal	+	0	+	--	--	0	--	0	nincs
2. M2 metróvonal	+	0	+	--	--	0	--	0	nincs
3. M3 metróvonal	+	0	+	--	--	0	--	0	nincs
4. H6, H7 hév vonalak (Ötös metró)	+	0	+	--	--	0	--	0	nincs
5. 2-es villamos	0	0	0	--	+	-	--	0	nincs
6. 47,49 villamosvonalak	0	0	0	--	+	-	--	0	nincs
7. Fogyasztói tudatformálás	--	--	--	--	--	--	--	0	nincs

8. Optimálisabb energiahordozó szerkezet	O	O	O	--	O	--	--	O	nincs
9. Megújuló energiahordozók	O	O	O	--	O	--	--	O	nincs
10. Közüzemű víz felhasználása	-	--	--	O	O	-	-	O	nincs
11. Elválasztott szennyvízrendszer	--	--	--	O	O	--	-	O	fizikai méretek
12. Közüvilágítás fejlesztése	O	O	O	-	O	O	--	--	nincs
13. Kéménymentes belváros	O	O	O	--	O	-	--	-	nincs
14. Fasorok rekonstrukciója	-	-	-	-	O	-	-	--	nincs
15. Fasorok fejlesztése	-	-	-	-	-	-	--	--	nincs
16. Duna-korzó bővítése	-	-	-	-	O	-	-	--	nincs
17. Zöldterületek rekonstrukciója	-	-	-	-	-	--	--	--	nincs
18. Előkertek kialakítása	-	-	-	-	-	--	--	--	fizikai méretek
19. Belső udvarok zöldítése	-	-	-	-	-	--	--	O	fizikai méretek
20. Közterületeken burkolt felületek csökkentése	-	-	-	-	O	-	--	--	nincs
21. Klímaadaptáció a növényalkalmazásban	-	-	-	-	O	+	--	--	nincs

3.6.1.3. A környezeti elemek rendszereire, folyamataira, szerkezetére, különösen a tájra, településre, klímára, természeti (ökológiai) rendszerre, a biodiverzitásra

Az előbbi – várható hatások-hatásviselők – táblázat elemei tartalmazzák e szakasz vizsgálandó tételeit, így nem ismételjük.

3.6.1.4. A Natura 2000 területek állapotára, állagára és jellegére, valamint e területeken lévő élőhelyek és fajok kedvező természetvédelmi helyzete megmaradásának, fenntartásának, helyreállításának, fejlesztésének lehetőségeire,

Nemzetközi jelentőségű természetvédelmi területek a kerületben nincsenek, azokra a beavatkozások nincsenek hatással.

3.6.1.5. Az előbbi hatások következtében az érintett emberek egészségi állapotában, valamint társadalmi, gazdasági helyzetében - különösen életminőségében, kulturális örökségében, területhasználata feltételeiben - várhatóan fellépő változásokra;

A fejlesztések jellemzően a levegőterheltségi szint csökkenésére irányulnak, de azok, időlegesen (építés idején), vagy lokálisan (áthelyeződő forgalom helyi emelkedése) a szennyezettség minimális növekedését is eredményezhetik. A légszennyezés egészségügyi hatása a különböző szennyezőanyagok tekintetében eltérő, de a megengedhető szennyezettségi szint tartós, vagy jelentős meghaladása általában véve növeli a légúti megbetegedések veszélyét. A Belváros-Lipótváros esetében az összvárosi (fővárosi) fejlesztések alapvetően a kedvező hatásúak levegőminőségi szempontból, azaz a terheltség csökkenését segítik elő, pl.: a kötőtpályás közösségi közlekedés (Bajcsy Zsilinszky úton, metróvonalak meghosszabbítása stb.) fejlesztése révén a modal-split arány javítását, az elkerülő nyomvonalak (pl.: M0, 10-es út) a belső területek tehermentesítését szolgálják. A fővárosi tervek külső kerületi jelentős nagyságú kondicionáló zöldfelület (erdő, zöldterület) létesítését irányozza elő, amelynek megvalósítása a levegőminőség állapotát kedvezően befolyásolja a belvárosban is, az által, hogy az érkező levegő minősége jobb lesz, mint jelenleg.

A tartós, jelentősebb zajterhelés nem csak pszichés, hanem egészségügyi értelemben is káros a lakosságra nézve. A terv tartalmaz helyi szinten zajterhelést növelő elemeket (az új közlekedési elemek gyakorlatilag mind ide sorolhatók), ugyanakkor a lakossági érintettség kerületi, mind városi szinten várhatóan csökkenni fog. A helyi problémák kezelésére kiemelt fontosságú a műszaki tervezés során a zajcsökkentő technológiák alkalmazása (pl. csendes burkolatok, villamosvágány ágyazatok építése), melyek az egyes tervi elemek részét is képezik.

A lakosság létét biztosító helyi ivóvízkészlet károsodására a terv (optimális) megvalósulása esetén nem kell számítani. A kerület vízbázisai (Kossuth téri galéria) sajnos mára elszennyeződtek, így a víztermelésből kizárásra került. A Lukács-fürdő és a Margit szigeti kutak hidrogeológiai „B” védőidomai azonban továbbra is érintik Lipótváros jelentős részét, így ezen a területen a vonatkozó rendeletek szerinti vízbázis-védelmi intézkedések betartandók.

Belváros-Lipótváros kulturális és épített örökségének része egyben jelentős régészeti örökség is, melyet a műemlékek és helyi védelmek együttes érvényesítésével a terv a vonatkozó jogszabályok keretein belül figyelembe vesz. Ezekre a terv elemei nem fejtenek ki negatív hatást, inkább értékeiknek méltó környezetet teremtenek.

Összességében megállapítható, hogy a terv nem tartalmaz olyan elemet, amely – amennyiben optimális szakszerűség, precíz organizáció és megfelelő anyagi erőforrás rendelkezésre áll a megvalósításkor – a környezeti elemek olyan mértékű terhelését eredményezné, hogy az káros hatással lenne az emberek életminőségére és egészségére.

3.6.2. a közvetett módon hatást kiváltó tényezők fellépése esetén különös tekintettel:

3.6.2.1. új környezeti konfliktusok, problémák megjelenésére, meglévők felerősödésére,

- Az új közlekedési nyomvonalak kiépülésével a forgalmak egy része áthelyeződik, ebből adódóan helyi szinten a zaj- és levegőterhelés kismértékű növekedésével, másutt a csökkenésével lehet számolni.
- Az átalakuló beépítésekből fakadóan (főleg nagyobb terepszint alatti beépítés esetén) a felszíni vizek lefolyásviszonyai helyi szinten megváltozhatnak, s ez közvetetten a felszín alatti vizek mennyiségét és mozgását befolyásolhatja. A felszín alatti vizek mozgásának lehetőségét műszaki eszközökkel biztosítani lehet és kell, így potenciális talajvíz okozta károkkal nem kell számolni.

- Nem körütekintő megvalósítás esetén a felszíni vizeket és partjaikat érintő fejlesztések a vizek elszennyeződéséhez és a vízi élővilág leromlásához vezethet.
- Az új átépítések esetében mindenképpen szükséges a biológiai aktív felületek nagyságának növelése (termett talajú zöldfelület, fásítás, vertikális kert kialakítás, tetőkert létesítés stb.). Valamennyi beruháznál ezen elemekkel biztosítani kell legalább az övezetre vonatkozó minimális zöldfelületi mérték kialakítását, illetve amennyiben az felülettel nem megvalósítható, akkor a felülettel arányos fa/cserje lombtömeg megjelenésével. Mindezen beavatkozások a belváros nagyon alacsony zöldfelületi ellátottságát hivatottak kis lépésekkel kompenzálni, mivel jelentősebb összefüggő új zöldfelület létesítése a kerület adottságai miatt reálisan nem megvalósítható.
- A közterületek felújításánál, felszíni parkolás rendezésekor törekedni kell arra, hogy a zöldfelületek nagysága a jelenlegi méreteket meghaladó nagyságú legyen. A megfelelően tervezett közterületi zöldfelületek, fasorok, fenntartási költsége és összes környezeti hozadéka jelentősen kedvezőbb, mint ami a jelentős burkolt felületeken elérhető (pl.: Kossuth tér burkolatba épített párásító rendszer a lecsökkent zöldfelületek és asszimiláló lombtömeg csökkenésének kompenzálására – az ilyen kiegészítések hosszabb időt figyelembe véve jelentősen nagyobb fenntartási költséggel működtethető, mint a többlet fásítás vagy a több többszintes növénytelepítés adta lombtömeg asszimiláló felületének kedvező környezeti hatása.).

3.6.2.2. környezettudatos, környezetbarát magatartás, életmód lehetőségeinek, feltételeinek gyengítésére vagy korlátozására,

A kerületi építési szabályzat önmagában nem elegendő a környezettudatos életmód biztosítására, az ez irányban hozott egyéb – országos és helyi – rendeletek fokozott érvényesítése is szükséges. Fontos feladat még az önkormányzat tömegtájékoztatási rendszerének további korszerűsítése, melyen keresztül a környezet-tudatosság lehetőségeinek és szükségszerűségeinek ismérvei eljutnak a lakossághoz. A terv egyébként nem tartalmaz olyan elemeket, melyek a környezettudatos magatartás feltételeit gyengítenék, sőt alapvetően olyan elemeket tartalmaz, melyek a környezettudatosság fokozását eredményezik önmagukban is.

3.6.2.3. a helyi adottságoknak megfelelő optimális térszerkezettől, területfelhasználási módtól való eltérés fenntartására vagy létrehozására,

A terv alapvető célkitűzése (és feladata), hogy az optimális térszerkezetet, területfelhasználási arány Belváros-Lipótváros területén megvalósuljon, melynek része a kerület területhasználati terve is. A belváros tipikus problémája, hogy területe alapvetően beépített, új beépítések csak meglévők bontása után lehetséges, klasszikus zöldmezős beruházások a kerületben nem lehetségesek. Mindezeknek megfelelően a terv nem tartalmaz olyan elemeket, melyek a térszerkezetet negatív irányban befolyásolnák. A tervek alapvetően számos olyan megkötést tartalmaznak, melyek a térszerkezet lazítását, a beépítések olyan átalakulását eredményezhetik, melyek révén a területen többlet zöldfelületek alakulnak ki (pl: tetőkert, vertikális kert, stb.).

3.6.2.4. olyan helyi társadalmi-kulturális, gazdasági-gazdálkodási hagyományok gyengítésére, amelyek a táj eltartó képességéhez alkalmazkodtak,

A terv nem tartalmaz olyan elemeket, melyek a táj (város) eltartó képességéhez alkalmazkodó helyi társadalmi-kulturális, gazdasági-gazdálkodási hagyományok gyengítését segítenék elő. A kerület kiemelt célja és az építések is azt irányozzák elő, hogy a kerület lakosság száma növekvő tendenciájú legyen a javuló életminőségnek és szolgáltatási színvonalnak köszönhetően.

3.6.2.5. A természeti erőforrások megújulásának korlátozására,

A terv e problémakör elkerülésére törekszik, a természeti erőforrások megújulását megakadályozó, korlátozó elemet nem tartalmaz.

3.6.2.6. A nem helyi természeti erőforrások jelentős mértékű használatára vagy a helyi természeti erőforrások túlnyomóan más területen való hasznosítására

A tervezés jelen fázisban ilyen hatás nem prognosztizálható, ez csak az egyes projektek konkrét tervezése folyamán állapítható meg.

3.7. A környezeti következmények alapján a terv, illetve program és a változatok értékelése, a környezeti szempontból elfogadható változatok meghatározása.

A tervben egy változat került kidolgozásra az önkormányzat, a lakossági érdekek és a magasabb szintű tervek által meghatározott kereteken belül. A terv a magasabb szintű tervek általi meghatározottság révén szinte csak azok helyi szintű leképezését jelentik a kerületi tervi szintű pontosságig, így azokon túlmutató jelentős új elemeket nem tartalmaz.

4. A terv megvalósítása következtében várhatóan fellépő környezetre káros hatások elkerülésére, csökkentésére vagy ellentételezésére vonatkozó, a tervben, illetve programban szereplő intézkedések környezeti hatékonyságának értékelése, javaslatok egyéb szükséges intézkedésekre.

A következő táblázat a terv megvalósulásakor várható hatások elemzését a terv tervezett fejlesztései, területhasználati változásainak módjai, típusai szerinti bontásban tartalmazza, továbbá a megvalósulásukkor várhatóan megjelenő esetleges negatív környezeti hatásaikat, valamint a fellépő káros hatások tervben szereplő ellentételezését mutatja be.

A hatások előzetes mérlegelésekor feltételezzük a célok megvalósítása során az optimális szakszerűséget, szervezést és a megfelelő anyagi erőforrások meglétét.

A tervezett fejlesztés, területhasználati változás megvalósításának módja	Barnamezős fejlesztések, rehabilitációk
megvalósulásának lehetséges <i>negatív hatásai</i>	Nem igazán releváns, mivel a korábbi barnamezős területek már régen megszűntek. Kisebb nyoma tekintetében minimális a beavatkozás, egy-egy telket érintően. Nem várható negatív hatás, feltétel, hogy minden környezeti elemre kiterjedő problémafeltárás (szennyezettségek teljes körű megkutatása) és problémamegoldás, kármentesítés történjen.
káros hatások <i>ellentételezése</i>	Várhatóan nem lesz szükség ellentételezésre.
	Alulhasznosított, vagy üres területek fejlesztése
megvalósulásának lehetséges <i>negatív hatásai</i>	Beépítettség növekedése, biológiai aktív felületek csökkenése, talajpusztulás, lefolyási viszonyok lokális megváltozása, lokálisan forgalomnövekedés és abból származóan a levegő és zajterhelés növekedése.
káros hatások <i>ellentételezése</i>	Új zöldfelületek kialakulása révén a minimális zöldfelületi arány elérése, vagy annak meghaladása.
Közlekedés-fejlesztési kategóriák	Út-és vasútfejlesztés (meglévő nyomvonal bővítése)
megvalósulásának lehetséges <i>negatív hatásai</i>	Zaj-és rezgésterhelés, levegőterhelés helyi szintű növekedése
káros hatások <i>ellentételezése</i>	Új közterületi zöldfelületek kialakulása, kétoldali fasorok létesülése, érzékeny (lakó) funkciók funkcióváltása
	Közösségi közlekedés, kötöttpályás fejlesztés
megvalósulásának lehetséges <i>negatív hatásai</i>	Biológiai aktív felületek csökkenése, talajpusztulás, lefolyási viszonyok lokális megváltozása, zaj-, rezgés-terhelés helyi szintű növekedése.
káros hatások <i>ellentételezése</i>	Korszerű pályaszerkezet építése, korszerű járművek üzemeltetése. Megvalósulás nyomán az egyéni gépjárműhasználat csökken(het).

A tervben alapvetően új beépítések létesítése nem lehetséges, mivel a belvárosi területek mára teljesen beépültek. Új építése csak bontással egyben van lehetőség, illetve a beépítés magassága növelhető már csak, de az is csak korlátozott mértékben. A magasabb szintű tervek ezen korlátozások jelentős részét tartalmazzák. Jelen terv igyekszik a magasabb szintű tervekben nem, vagy nehezen kezelhető, finomabb minőségi korrekciók bevezetésére és olyan csak helyben megvalósítható elemek meghatározására koncentrálni, mely csak az adott területen és adott korlátozások mellett lehetségesek.

A terv fontos eleme, hogy a zöldfelületek növelése valamennyi területen az ott lehetséges módon megtörténjen, mivel egybefüggő jelentős zöldfelület létesítésre nincs mód a kerületben. Ezt egészíti ki a fokozottabb fásítása kötelezettségek széles rendszere, melyek valamely formáinak alkalmazása valamennyi beavatkozás esetén megvalósítandó.

A B-LÉSZ a környezetállapot általános javítása érdekében az alábbi javaslatokat tartalmazza: *Területfelhasználási szempontból:*

- Beépítésre nem szánt területfelhasználási egységek kijelölése révén biztosítja a védett zöldfelületek megőrzését, a biológiai aktív felületek fennmaradását, növelését.

- Új zöldfelületek, irányadó zöldfelületi elemek kijelölésével szolgálja a kerület zöldterületi ellátottságának növelését, mely a lakosság szabadtéri rekreációs lehetőségeit bővíti, közvetve az egészségi állapotuk javulásához járul hozzá.
- A főutak és a közúti vasútvonalak menti fejlesztési területekre lakófunkció kizárását irányozza elő az érintettség növekedése, az új környezeti konfliktusok kialakulása ellen.

A tervben szereplő védelmi/korlátozási elemek és előírások:

- Megjelöli azokat az eddig nem védett, de védelemre érdemes természeti területeket, amelyeknek fővárosi, helyi védelemre javasol, ezzel az élőhelyek fennmaradását, és végeredményben a biodiverzitást szolgálja.
- Szerkezeti jelentőségű útvonalak mentén a meglévő/tervezett fasorok fennmaradását biztosítja, mely városképi és helyi klimatikus szempontból is kedvező.
- Teljes közművesítettség elérése után előírja az elválasztott rendszerű csatornahálózat kiépítésének megkezdését, mely hosszú távon szükséges a talaj- és felszíni víz minőségének javítása, a szennyvízkezelők megfelelő működése érdekében.
- AZ FRSZ és Fővárosi TSZT tervek szakági részével szinkronban „Kibocsátás-csökkentési zóna” került lehatárolásra, mely a belső területek tehermentesítését, a zaj-és levegőterhelés mérséklését irányozza elő, hozzájárul a lakossági érintettség csökkenéséhez és a lakosság javuló egészségi állapotához.
- A terv az OTÉK-ban foglalt zöldfelületi minimumnál általában magasabb zöldfelületi átlagértéket határoz meg az egyes területfelhasználásokra vonatkozóan a TSZT előírásának megfelelően, így a település helyi sajátosságainak és értékes zöldfelületeinek megőrzését szolgálja.
- A zöldterületek fennmaradását biztosítja a fővárosi terv azon előírása is, mi szerint a kerületi szinten korábban kijelölt zöldterületek nagysága összességében nem csökkenhet, melyet a terv figyelembe vesz.

5. Javaslat olyan környezeti szempontú intézkedésekre, előírásokra, feltételekre, szempontokra, amelyeket a terv, illetve program által befolyásolt más tervben, illetve programban figyelembe kell venni.

Tekintettel arra, hogy a környezeti értékelés a B-LÉSZ készítésével egy időben zajlik és a két munka tervezői köre közel azonos, **belső egyeztetések során – a jogszabályi keretek között megengedhető kompromisszumok határain belül – jutottak érvényre a tervben szereplő környezeti szempontú javaslatok.** A településfejlesztési koncepcióról, az integrált településfejlesztési stratégiáról és a településrendezési eszközökről, valamint egyes településrendezési sajátos jogintézményekről szóló 314/2012. (XI. 8.) Korm. rendelet (Trk.) 3. § (9) bekezdése szerint a **kerületi építési szabályzat (KÉSZ) a Budapest főváros településszerkezeti tervének felülvizsgálata (TSZT 2017.) és a fővárosi rendezési szabályzat (FRSZ 2017.) alapján készül.**

A helyi építési szabályzat a településszerkezeti tervvel összhangban – a tervezett változások időbeli ütemezésének figyelembevételével – készül (Trk. 3. § (6) bekezdése). Ennek megfelelően a TSZT 2017. meghatározza a beépítésre szánt és beépítésre nem szánt területeket, és az egyes területek területfelhasználási egységbe sorolását. A KÉSZ-ben ennek megfelelő építési övezeteket, és övezeteket kell kijelölni, az OTÉK egyéb előírásainak figyelembevételével. A TSZT 2017. a területhasználati egységek meghatározásában törekszik (többek között) az alábbi szempontok figyelembe vételére:

- ökológiai hálózatok megőrzése és megerősítése
- az energiahálózatok fejlesztéséhez szükséges telephelyek és nyomvonalas létesítmények helybiztosítása, a környezet- és klímaturatosság szem előtt tartásával,
- helybiztosítás a hiányzó közlekedési infrastruktúra elemek – különösen a környezet számára kedvezőbb – közösségi közlekedés számára,
- zaj- és légszennyezés szempontjából az érintettség és a konfliktusok csökkentése,
- humán szolgáltatások optimalizálásához szükséges intézményhálózat helybiztosítása.

A biológiailag aktív felületek növelése Budapest teljes területén kiemelten kezelendő feladat. A megfelelő nagyságú zöldfelület biztosítása érdekében a területfelhasználási egységekhez kapcsolódóan **a terv meghatározza a zöldfelületi átlagértéket**, esetenként az OTÉK előírásánál szigorúbb mértékben. Ezeket az átlagértékeket a terv figyelembe veszi, és ahol arra érdemi fizikai lehetőség van – a TSZT-ben meghatározott elvárások szerint – ott a szabályzatban érvényesíti.

A TSZT 2017./FRSZ 2017. az alábbi, KÉSZ-ekre vonatkozó, a környezeti szempontból kedvező elemeket és előírásokat tartalmazza:

- **A meglévő zöldterületek védelme** és a megfelelő zöldterületi ellátottság érdekében, a hatályos kerületi településrendezési eszközökben szereplő zöldterületként besorolt övezetek nagysága új kerületi szabályzat megvalósítása során összességében nem csökkenhet a fővárosi terv előírása szerint, melyet a terv maximálisan figyelembe vesz, sőt többlet zöldterületeket határoz meg a beépítésre szánt területeken belül.
- **Új lakófunkció kizárása környezeti terhelés alapján:** a KÉSZ-ben az adott terület környezeti terhelésének vizsgálata és értékelése alapján kell meghatározni azt a területsávot, ahol a lakófunkció kizárásra kerül. Ez részben a hatályos KVSZ övezeti előírásainak továbbélítésével történik meg.
- **Szerkezeti jelentőségű zöldfelületi kapcsolat:** a KÉSZ-ben a zöldfelületi intenzitás javítása, illetve megőrzése érdekében, a területhasználat figyelembevétele mellett (annak ellehetetlenítése nélkül) - ahol lehetséges - közcélú (közterületi vagy közhasználatra átadott) zöldfelületeket kell lehatárolni, továbbá építési telken belül zöldfelületként fenntartandó területet kell kijelölni. Ilyen elem mentén parksor, előkert, közhasználatú zöltsáv tervezett. (Elsősorban a DÉSZ kezeli ezt a Duna-part mentén.)
- **Jelentős kondicionáló közterületi zöldfelület:** a KÉSZ-ben a helyi adottságoktól és a tervezett közterületi fejlesztésektől függően, le kell határolni a közterület zöldfelületként fenntartandó részét, melyet a terv a szabályozási tervlapon rögzít.
- **Településképvédelmi jelentőségű fasor:** a tervlapon jelölt fasorokat tényleges állapotuknak megfelelően (telepítendő vagy megtartandó fasorként) kell feltüntetni a KÉSZ-ben. Ezekon kívül a KÉSZ további fasorokat is kijelölhet. A jelölt útszakaszokon – a közlekedési és közmű infrastruktúrák figyelembevétele mellett – biztosítani szükséges a faegyedek fennmaradásához szükséges életteret. A terv él ezekkel a szabályozási eszközökkel.

- **Teljes közművesítettség biztosítása mellett meg kell kezdeni az elválasztott rendszerű szennyvízelvezetés megvalósítását.** Ezt az előírást a szabályzat rögzíti, bár teljeskörű megvalósulása reálisan csak több évtized alatt lehetséges.
- **Az árvízmentesség biztosítása** a Duna partján jelenleg ez biztosított a meglévő árvízvédelmi szintek mellett. Amennyiben a csapadékhullás miatt azok további növelése valósul meg, úgy a védművek átalakítása, módosítása is szükségessé válhat.

6. A terv megvalósítása következtében várhatóan fellépő környezeti hatásokra vonatkozóan a tervben, illetve programban szereplő monitorozási javaslatok értékelése, javaslatok egyéb szükséges intézkedésekre.

A KÉSZ tervműfajából adódóan (elsősorban) a területi változások regisztrálására alkalmas:

- a magasabb szintű területrendezési tervekkel (OTrT, BATrT) való összhang igazolását tartalmazza, bár ez lényegében a TSZT közvetítésével teljesül a fővárosi kerületek esetében tekintettel a speciális kétszintű szabályozási rendszerre,
- a fővárosi területi mérleg nyomon követhetővé teszi a területfelhasználási egységek nagyságának változását, a felsőbb szabályoknak való megfelelést, mely a kerületi tervezés számára meghatározza a lehetséges mozgásteret,
- a biológiai aktivitásérték számítás a biológiai aktív felületek nagyságának és értékének alakulását teszi átláthatóvá a továbbiakban, és a TSZT szintjén történik meg, mely garancia arra, hogy a kerületi szintű tervezés azt teljesíteni fogja, így összvárosi szinten és nem csak kerületi szinten érvényesül.

Az alábbi monitorozási javaslatok a tervben foglalt egyes elemek, intézkedések, megoldások műszaki tervezése, és azok kivitelezési fázisában alkalmazandók:

- új közutak mentén zaj és levegőtminőség mérések,
- új metróvonalak, villamos vonalak, trolibusz vonalak mentén zaj- rezgés mérés,
- kikötők alatt vízminőség mérések,
- Duna mentén élőhelyek kontrollja,
- Duna mentén védett fajok kontrollja,
- zöldfelületi intenzitás alakulásának kontrollja.

7. Az 1-6. pontokban megadott valamennyi információra kiterjedő közérthető összefoglaló.

Az épített környezet alakításáról és védelméről szóló 1997. évi LXXVIII. törvény (továbbiakban: Étv.) és az országos településrendezési és építési követelményekről szóló 253/1997. (XII.20.) Korm. rendelet (továbbiakban: OTÉK), Budapest főváros településszerkezeti terve (TSZT) és a Fővárosi Rendezési Szabályzata (FRSZ) előírásai alapján készül Budapest, V. kerület, Belváros-Lipótváros kerületi városépítési szabályzata és szabályozási terve. A környezet védelmének általános szabályairól szóló 1995. évi LIII. törvény 43. § (4) és (5) bekezdés alapján, valamint az egyes tervek, illetve programok környezeti vizsgálatáról szóló 2/2005.(I.11.) Korm. rendelet 1. § (2) bekezdése és 1. számú melléklet 2. pontja alapján a kerület egészére vonatkozó építési szabályzat és szabályozási terv készítéséhez (a 314/2012. (XI.8.) Korm. rendelet (továbbiakban: Trk.) 3. melléklete szerinti tartalommal) környezeti értékelést magában foglaló környezeti vizsgálat elkészítése szükséges. (Meg kell jegyezni, hogy a jogszabály szerint nem volna kötelező, mivel a KÉSZ a lentebb említett Duna-parti Építési Szabályzat területére nem vonatkozik, tehát nem fedi le a kerület teljes közigazgatási területét, viszont a DÉSZ hatálya alá tartozó terület a kerület egészéhez képest csekély.)

A környezeti értékelés tartalmi követelményeit a 2/2005.(I.11.) Korm. rendelet 4. számú melléklete tartalmazza. Jelen dokumentum a rendelet melléklete szerinti tartalommal készült, az olyan pontok elhagyásával, mely a terv speciális jellege miatt jelen helyzetben nem értelmezhetők.

Az új helyi építési szabályzat és szabályozási terv elkészítését az tette szükségessé, hogy a Fővárosra vonatkozóan új településszerkezeti terv és Fővárosi Rendezési szabályzat készült 2015-ben, melyben az OTÉK változásoknak megfelelően új fogalmi renden alapuló területfelhasználási egységek kerültek meghatározásra. Az új jogszabályi környezetben a kerületi építési szabályzat a megváltozott magasabb rendű terveknek megfelelően, de a jelenleg hatályos kerületi építési szabályzat és szabályozási tervek paramétereit és speciális övezeti előírásait megtartva készült.

Előzményekként az alábbi tervek szolgáltak:

- - Budapest hosszú távú városfejlesztési koncepciója („Budapest 2030”) 2013.
- - Budapest főváros településszerkezeti terve (TSZT) 2015. és módosítása 2017.
- - Fővárosi Rendezési Szabályzata (FRSZ) 2015. és módosítása 2017.
- - Budapest Főváros Környezeti Programja 2010-2016.
- - Budapest, V. kerület kerületfejlesztési Koncepció 2017.
- - Budapest V. kerület Integrált Településfejlesztési Stratégia 2017.
- - 29/2004.(VI.4.) Ö. K rendelettel elfogadott Belváros-Lipótváros Kerületi Városrendezési és Építési Szabályzata (azóta többször módosított hatályos változata)
- - 218/2009. (X. 6.) Korm. rendelete a területfejlesztési koncepció, a területfejlesztési program és a területrendezési terv tartalmi követelményeiről, valamint illeszkedésük, kidolgozásuk, egyeztetésük, elfogadásuk és közzétételük részletes szabályairól.

A B-LKÉSZ a fenti tervekkel a tervezett teljes mértékben szinkronban készült azoknak megfelel. Számos elemet, főleg az egyes területekre vonatkozó beépítésre vonatkozó paramétereket a – jelenleg még hatályos - kerületi városrendezési és építési szabályzatból emelt át a terv, annak érdekében, hogy a már korábban szerzett építési jogok ne csorbuljanak, illetve az új terv ne keletkeztessen többlet jogokat sem az egyes területek vonatkozásában.

Az egyes szakági alátámasztó részek a vonatkozó magasabb szintű szakági tervekkel szinkronizálnak, azoknak a helyi szintű lebontását képezik. Így különösen a környezetvédelmi jellegű programok és tervek magvalósulásának egyik lehetséges eszköze az építési szabályzat, ami az adott területek használatát elsősorban az építés, beépíthetőség, építési mértékek oldaláról szabályozza. Ilyen szempontból a terv a fővárosi szintű és kerületi szintű környezetvédelmi tervekkel programokkal is teljes mértékben szinkronban van

A Budapest V. kerület kerületi építési szabályzata és a melléklete, a szabályozási terve a készítés folyamán folyamatosan egyeztetett módon készült. A tervfajta jellegéből adódóan jóváhagyási eljárására változatok nem nyújthatók be. Mindezek következtében a környezeti értékelés során tervváltozatok elemzésére nem kerül sor. A tervben foglaltak meg nem valósulása okán várhatóan fellépő hatásokat mérlegeljük és vetjük össze a tervben elképzelt állapottal.

Fő környezeti konfliktusok és problémák

Legjelentősebb konfliktust a zajterhelés jelenti. A legforgalmasabb útvonalak mellett ingatlanok lakó funkciókénti hasznosításra nagyon korlátozottan alkalmasak, ennek megfelelően ezen épületekben a lakó népesség folyamatosan csökken. A terv meg nem valósulása esetén várhatóan a folyamat lassuló ütemben de tovább fog folytatódni. A környezeti terheltség, a kevés zöldfelület miatt a jó módú népesség egyre inkább elköltözik a kerületből. Az ingatlanok egyre inkább az idegenforgalmat szolgáló, bérlakásokká válnak, ahol a szállodákhoz hasonlóan csak néhány éjszakát töltenek a vendégek, vagy gyorsuló ütemben válnak irodákká.

A kerületi rendezvények és idegenforgalom zajhatása szintén jelentős és a meglévő rendeletekkel is nehezen szabályozható, mivel az vagy a lakosság érdekeit szolgálja, vagy az idegenforgalmi tevékenységet korlátozza jelentősebben. A kettő érdek közötti középút megtalálása nagy nehézségeket és folyamatos konfliktusokat okoz. A terv hiányában a konfliktus várhatóan tovább erősödne, az egyre dominánsabbá váló idegenforgalom és a fogyó állandó népesség miatt. Nagyon hosszú idő után ez a konfliktus ugyan a terv nélkül is megoldódna, hiszen a lakónépesség egy nagyon alacsony szintre csökkenne, és az egyéb funkciók vennék át szinte teljesen a helyüket. A nagyon alacsony lakónépesség viszont a kerület számára egyéb okokból válna nagyon kedvezőtlené, mi végső soron az idegenforgalomra és az egyéb szolgáltatásokra is negatív hatást gyakorolna.

Településhigiéniai szempontból gondot okoznak a csatornáknak, pincékben tenyésző rágcslók. Problémát jelent a rendezvények és idegenforgalmi célpontok környékén különösen az éjszakai szemeteléssel járó konfliktusok kezelése. A közterületek idegenforgalmi, közlekedési és munkaterületi (kerületben csak munkahely van, a dolgozók nem itt laknak) jelentős mértékű igénybevétele, az átlagost jelentősen meghaladó többlet feladatokat, problémákat okoz, melyek kezelésére a jelentős többlet energiákat és forrásokat igényelnek az Önkormányzat részéről is folyamatosan. A terv hiányában ezek a folyamatok várhatóan tovább erősödnének, kezelésük egyre nehezebben lenne kezelhető, illetve megfelelő korlátok és rendezettségi szint mellett megőrizhető.

A kerületben a területhasználatok során a parkok és közterek konfliktusa jelentős. Részben mert nincs elegendő hely ahhoz, hogy ilyen területek a megfelelő mértékben kialakuljanak. Ez alapvetően történelmi adottság és csak minimálisan lehet segíteni rajta, így ezen a terv meg nem valósulása sem sokat segítene.

Sokkal inkább befolyásolható az az helyzet, hogy a meglévő parkok, terek esetében túlzott mértékű a burkolt felületek kialakítása a zöldfelületek rovására. Ennek nem kifejezetten esztétikai, vagy területhasználati okai vannak, hanem egyszerű létesítési és fenntarthatósági kérdés. A burkolatok építése ugyanis egyszerű, de drága beruházás, amit sokszor európai uniós pénzekből is lehet

finanszírozni. A területek fenntartása, viszont folyamatos kiadást jelent, mely csak helyi forrásokból finanszírozható. Ennek eredménye, hogy a zöldfelületek mérete kisebb, mint a lehetséges és indokolt. Így viszont sok helyen hiányzik, a megfelelő asszimiláló felület, nincs elég hely fák cserjék telepítésére. Átgondoltabb tervezéssel, tudatosabb térformálással, a zöldfelületek fenntarthatósági szempontjainak fokozottabb figyelembe vételével a zöldfelület fenntartási költségek jelentősen csökkenthetők lennének. Pl: dézsás fasorok, cserepes növények fenntartása a legdrágább. Több élővel, talajtakaró cserjével betelepített felület kellene, melyek fenntartása a burkolatokhoz hasonló költségű lenne. A terv meg nem valósulása ezen változások elmaradását jelentené.

Területhasználati szempontból problémás, hogy a Duna vízfelülete alapvetően csak, mint látvány élvezhető. Maga a part a kerületben alig megközelíthető, elérhető, pláne sétálásra kikapcsolódásra alig használható. Részben oka ennek a hajókikötés másrészt a rakpart és alsó rakparton bonyolódó járműforgalom. A Lánchíd hídfője környékén van csak olyan szakasz, ahol egy zöld sávban fákkal szegélyezett gyalogúton lehet a parton sétálni. Ilyen jellegű alsó rakpart kialakítás javasolt a rakpart más szakaszain is, kivéve a parlament előtti rész, ahol a parlament látványa, és a keskeny rakparti sáv miatt sem lehet ilyen parti zónát kialakítani. A Duna parti korzó, ami egy magasabb térszínen biztosít hasonló „partközeli” élményt szintén hiányos, szakaszos, sokszor esetleges a part mentén. Ezek továbbra is ilyen esetlegesek, hiányosak maradnának terv hiányában, bár jelentős részben ezt a DÉSZ szabályozza.

A területhasználati és funkcionális konfliktusok mellett léteznek a kerületben jelentős, a környezeti ártalmaknak (levegőszennyezés, zajterhelés) kitett területek. Ilyen probléma leginkább a belső átmenő forgalom, és az abból eredő levegő szennyezettség, illetve ezzel járó zajterhelés. Sok intézkedés elsősorban forgalomszervezési) történt, mely az átmenő forgalmak szétterítettségét igyekezett megszüntetni, és alapvetően csak a fő utakra kényszeríteni, illetve valamilyen módon ott is korlátozni. Ez a belső részek állapotán sokat javított, de a probléma a kerület számára máig jelentős maradt. Probléma, hogy a belső részen még mindig sok az olyan közösségi közlekedést bonyolító jármű, melyek légszennyezése igen jelentős, és ezek a szmog-riadó helyzetben sem kerülnek korlátozás alá, így a lehetségesnél kisebb hatású az ilyen időszakokban bevezetett forgalomkorlátozás hatása. Jelentős javulás csak a radikális forgalomkorlátozással lehetséges, mely alól nincsenek kivételek és a korlátozás a tényleges kibocsátástól függ. Másik probléma, hogy a helyben lakók járműhasználata is egyre jelentősebb, így indokolt ezen a területen is változtatásokat bevezetni (helyben lakók ingyenes közterületi parkolásának megszüntetése, kötelező mélygarázs használat, magasabb gépjárműadó stb.) Ezen beavatkozások jellemzően a jelen tervtől függetlenül valósulhatnak meg, így jelen terv meg nem valósulása nem jelenti azt, hogy ezen változások elmaradnának.

Mélyebben lévő területeken megreked a csapadékvíz, ami nem tud a csapadékcatorna elvezetni. Javasolt megkezdeni az elválasztott csatornarendszer kialakítását, támogatni a csapadékokat helyben megkötő, hasznosító megoldásokat használó ingatlanokat. stb. A terv meg nem valósulása esetén e változások várhatóan nem kezdődnek meg, ugyanakkor egyes helyeken a változások a tervtől teljesen függetlenül is megkezdődhetnek.

Tájképi vizuális konfliktusok a térségben minimálisan fordulnak elő. Ilyen téren inkább az épületmagasságok, tetők továbbnövése, lehet problémás, de ezeket a kérdéseket más védettségek, pl.: világörökségi terület stb. relatíve megnyugtatóan kezelik, bár ezek kijátszása, megkerülése mindig vonzza az ingatlanberuházók, fejlesztők fantáziáját, így ezekre folyamatosan figyelni kell és meg kell próbálni mindig előttük járni legalább a gondolkodás szintjén, amivel az ilyen jellegű kialakuló konfliktusok megelőzhetők. A terv meg nem valósulása az ilyen típusú konfliktusok és problémák szaporodását, gyakoribbá válását eredményezi.

Az értékelés során megállapítható volt, hogy a terv meg nem valósulása a fennálló környezeti konfliktusok szempontjából inkább kedvezőtlen, tehát a terv és az azt szolgáló rendelet szisztematikus megvalósítása városi szinten a környezeti konfliktusok csökkenésével járhat. E megállapítás a terv megvalósulása utáni „működési és üzemelési” időszakra vonatkozik és feltételezi az optimális szakmai, szervezési és anyagi feltételek meglétét. A megvalósulás időszakában lokális és ideiglenes negatív hatások felléphetnek, de ezek kezelhetőek, megfelelő előkészítéssel részben meg is előzhetők, de minden esetre korrigálhatók.

Az értékelés alapján összefoglalva az alábbi környezeti hatásokkal lehet számolni:

- A közlekedési infrastruktúra elemek közvetlen környezetükben a levegőterheltséget növelik, de városi szinten a nagyobb laksűrűségű területekről elvonják a terhelést. A kötöttpályás közlekedési vonalak bővítése a villamosenergia-használatuk révén a levegőminőségre nézve nem jelentenek többletterhelést. A fokozódó beépítési sűrűség a kondicionáló zöldfelületek csökkenését vonják magukkal, mely tovább növelheti a helyi klimatikus viszonyok kedvezőtlen alakulását (hősziget hatás). A probléma ellentételezésére zöldfelület-fejlesztés szükséges minden fejlesztés esetén a rendelkezések figyelembevételével.
- A felszíni vizek szempontjából a tervben jelölt fejlesztések többnyire semleges hatótényezőkként értékelhetők. A burkolt felületek a lefolyási viszonyok lokális megváltoztatását eredményezik. A közúti közlekedési elemek csapadékvíz elvezetésénél különös figyelmet kell fordítani a szennyezések megkötésére.
- A felszín alatti vizekre nézve elsősorban a vízbázis védelmi területeket érintő fejlesztések jelentenek potenciális veszélyt az esetleges szennyezőanyag kibocsátásukkal. A felszín alatti vizek áramlását kedvezőtlenül befolyásolhatja minden új beépítés, különösen a nagyobb mélységű beavatkozások (mélygarázsok, alagutak). A felszín alatti vizek áramlásának biztosítása a műszaki tervezés fázisában történhet meg, nem jelen terv feladata.

Mindezen negatív hatásokat a jelentős nagyságú zöldfelület (erdő, zöldterületek) kijelölésével kívánja ellentételezni a magasabb szintű fővárosi terv. Ezek a jelentős zöldfelület fejlesztések csak a külső kerületekben megvalósíthatók, mivel csak ott áll megfelelő méretű terület rendelkezésre. A belvárosban ugyanakkor egybefüggő nagy zöldfelületek kialakítása nem lehetséges, így itt a sok-sok kis zöldfelület létesítési lehetőséget kell megragadni, és élni azzal a lehetőséggel, hogy ahol csak lehet, zöldfelületek jöjjenek létre a korábban burkolt felszínek helyén, így különösen a belső udvarokban, tetőkön, tűzfalakon és a közterületeken is, ahol ez még lehetséges.

- A táj, városkép tekintetében a fejlesztések többsége nem eredményez negatív hatást. A jelenleg alulhasznosított részek hasznosítása településképi szempontból kedvezőnek mondható. Az infrastruktúra fejlesztések tájra gyakorolt hatása (megfelelő kialakítás, a tervben szereplő zöldfelületi fejlesztések megvalósítása esetén) elfogadható mértékű. A településképi alakítására vonatkozó rendelettel a tervezet összhangban van.
- A zajterhelés növekedése a tervezett fejlesztések alapján nem várható, jellemzően a csökkenés irányában próbálnak hatni. Egyes területi fejlesztések lokális zajterhelés növekedést eredményeznek. A fővárosi szintű közlekedési infrastruktúra-fejlesztések lokálisan terhelésnövekedést eredményezhetnek, de városi szinten (a generált forgalmi átrendeződés következtében) a hatásuk a belváros területére többnyire kedvező.

Az egyedi létesítmények által okozott konfliktusokat az esetleges későbbi környezetvédelmi engedélyezési eljárások során kell feloldani.